

Handläggare
Sara Östling
Telefon: 08-508 27 918Till
Idrottsnämnden

Verksamhetsberättelse 2018 för idrottsnämnden

Förslag till beslut

1. Nämnden godkänner förslag till verksamhetsberättelse för 2018 inklusive bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Fordringar om 324 421 kronor nedskrivs enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning
3. Nämnden begär ombudgetering till 2019 inom investeringsbudgeten för konstsnöspår i Ågesta om 3,2 mnkr
4. Nämnden begär ombudgetering till 2019 inom investeringsbudgeten för latrintömningsstation vid Eriksdal om 1,2 mnkr

Marina Högländ
Förvaltningschef

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål	6
1. Ett Stockholm som håller samman	6
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	9
1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar	10
1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo	11
1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla	12
1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande	23
2. Ett klimatsmart Stockholm	23
2.1 Energianvändningen är hållbar.....	24
2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade	26
2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning	27
2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva	29
2.5 Stockholms miljö är giftfri	30
2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund	32
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	33
3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion.....	34
3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva	34
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	35
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	36
4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika	37
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	39
4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering	43
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	44
4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld	45
4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla	47
4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande.....	49
4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning	51
Uppföljning av ekonomi	52

Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget.....	52
Investeringar.....	57
Ombudgeteringar.....	58
Analys av balansräkning	59
Övrigt	60
Kvalitetsarbete.....	60
Övrigt.....	61

Sammanfattande analys

Nämndens huvudsakliga målsättning är att fler stockholmare ska bli fysiskt aktiva, särskilt de grupper som idag rör på sig minst. Under året antog kommunfullmäktige ett nytt reviderat idrottspolitiskt program 2018-2022 samt en strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022. För idrottsnämnden har verksamhetsåret 2018 inneburit fortsatta satsningar inom flera viktiga områden för att få fler stockholmare fysiskt aktiva, exempelvis satsningar i stadens ytterstadsområden, arbete med stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsplaner samt insatser av idrottskoordinatorer. Då fler pojkar än flickor är fysiskt aktiva har nämnden även arbetat för att fler flickor ska ägna sig åt idrott och motion bland annat genom att tillgodose flickors önskemål inom idrotten samt att stimulera flickor till att utöva idrotter eller motionsformer som idag är pojkdominerade till exempel drop in-fotboll. En annan viktig målgrupp för nämndens arbete är personer med funktionsnedsättning. Nämnden arbetar för att de verksamheter och anläggningar som nämnden förfogar över ska vara tillgängliga för alla stockholmare och har bland annat tillgängliggjort fler idrott- och motionsverksamheter både i egen regi och genom föreningsstödet.

Det finns en stor efterfrågan på idrottsanläggningar och friluftsmöjligheter i ett växande Stockholm. Nämnden har arbetat vidare med att implementera den långsiktiga investeringsplanen och samarbetar med fastighetsnämnden, utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, för att i större utsträckning samplanera idrottshallar för att tillgodose både föreningslivets och skolans verksamhet. Arbetet för nya idrottshallar vid Rödabergsskolan, Bolidenplan samt Slakthusområdet har fortsatt. Vidare har byggandet av flera nya anläggningar påbörjats bland annat en ny dubbelhall i Älvsjö, en idrottshall i Västberga, en skridsko- och bandyhall på Gubbängens IP samt ett utomhusbad på Järvafältet. Det har även anlagts konstgräsplaner och en ny parkouranläggning under året. I januari återinvigdes Åkeshovs sim- och idrottshall efter en större renovering och tillbyggnad av en ny bassäng. Ett nytt motionsspår med belysning har invigts i Lövsta och i Ågesta har arbetet med ett nytt konstsnöspår påbörjats. Nämnden har tillsammans med andra förvaltningar haft i uppdrag att öka tillgängligheten till naturområden och naturreservat och har under året deltagit i förvaltningsövergripande möten om möjligheten att få till besökstoletter i fler naturområden.

Simkunnighet är en livsviktig kunskap och en förutsättning för att få godkänt avgångsbetyg i grundskolan. Idrottsnämnden har bidragit till att stockholmarnas simkunnighet ökat framför allt för barn och ungdomar samt elever i gymnasieskolans introduktionsklasser. En viktig förutsättning i arbetet har varit samarbetet med utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningar och föreningar anslutna till Stockholms simförbund. Under sommaren har projektet Bli vän med vatten genomförts på ett antal strandbad i staden vilket bland annat inneburit att 3 000 elever i förskoleklass erbjudits simskola på sex strandbad samt att fler stockholmare fått undervisning i livräddning. Projektet har genomförts i samarbete med utbildningsnämnden, stadsdelsnämnder och Storstockholms brandförsvaret.

Föreningslivet engagerar många människor och ska ges goda möjligheter att verka i staden. Idrottsnämndens stöd till föreningslivet har en tydlig inriktning mot att stödja de prioriterade målgrupperna. Nämnden har under året deltagit i projektet Ung på väg i samarbete med Rädda Barnen och Stockholmsidrotten för att få in flyktingungdomar som ledare i föreningslivet.

Idrottsnämndens klimatarbete sker kontinuerligt och vägleds av Stockholms stads miljöprogram. Nämnden har under året uppnått målen för köpt energi, årlig energiproduktion baserad

på solenergi samt sänkt fjärrvärmeförbrukning. Målet för minskad elförbrukning uppnås inte på grund av ökad elförbrukning för vinteridrott och försenade energieffektiviseringsprojekt. Nämnden når inte heller upp till målet om andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon bland annat på grund av att en stor andel biogasfordon inte kunnat drivas på gas under hela året då leverantören varnat för allvarliga fabrikationsfel. Nämnden har under året tillsett att 40 procent av stadens idrottsanläggningar har upprättat avfallsplaner samt fortsatt arbetet med att registrera kemikalier i stadens centrala kemikaliregister. Registreringen har lett till utfasning av produkter som kan vara farliga för miljön. Bestämmelsen om byggvarubedömningen, BVB har lagts till för samtliga avtal som berört arbeten som genomförts vid idrottsanläggningar för att främja hållbarhetsbedömda varor och god miljö. För att minska spridningen av mikroplaster har nämnden ingått i ett projekt för att ta fram en handlingsplan för hantering och spridning av mikroplaster. Projektet som leddes av miljö- och hälsoskyddsnämnden på uppdrag av kommunfullmäktige resulterade i en rad rekommendationer och förbättringsåtgärder som idrottsnämnden har börjat initiera vid hantering av stadens konstgräsplaner. Nämnden har även anlagt en ny groddjursdamm i Vinterviken i syfte att bevara groddjur. Vidare pågår projektet att färdigställa en ny latrintömningsstation vid Eriksdal och nämnden har fortsatt utredningen av en borsttvätt i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden för att komma åt miljögifter från fritidsbåtarna och motverka dess spridning i Mälaren.

Trygghet är en viktig faktor i ett demokratiskt hållbart Stockholm. Inom nämndens verksamheter är det framför allt viktigt att stadens idrottsanläggningar upplevs trygga och säkra. Nämnden har arbetat vidare med rutiner och arbetssätt för att förebygga och minimera händelser som leder till hot och våld. 2018 har också möjligheten att använda sig av stadens mobila ordningsvakter införts på samtliga idrottsanläggningar. Trygghetsanpassningar är viktiga för att få fler att vilja nyttja motionsspåren. Förvaltningen har förmedlat den genomförda trygghetsöversynen av stadens samtliga motionsspår till berörda stadsdelsförvaltningar. Idrottsnämnden deltar även i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism samt arbetar genom Program Supporter med att skapa trygga idrottsevenemang framför allt inom fotboll.

Ekonomiskt utfall

Mnkr	Justerad budget 2018	Bokslut 2018	Av- vikelse
Drift			
Kostnader	967,7	962,2	5,5
Intäkter	268,8	283,6	14,8
Netto:	698,9	678,6	20,3
Netto drift exklusive överskott hyror (FN):			6,3
Investeringar			
Utgifter	63,3	68,7	-5,4
Inkomster	0,0	9,8	9,8
Netto investeringar:	63,3	58,9	4,4
Netto investering exkl begärd ombudgetering:			0,0

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 20,3 mnkr inom driftbudgeten. I överskottet ingår 14,0 mnkr avseende självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Resterande överskott om 6,3 mnkr beror främst på högre intäkter för sim- och idrottshallar än beräknat, försenade IT-projekt, lägre energikostnader och färre ansökningar än beräknat inom föreningsstödet.

Bokslutet innebär att kostnaderna och intäkterna har ökat med 88,3 mnkr respektive 16,9 mnkr jämfört med bokslut 2017.

Nämndens investeringsbudget uppgick till 63,3 mnkr 2018 och avsåg framför allt anskaffning av inventarier och maskiner, fastighetsunderhåll samt friluftsanläggningar. Nettoutfallet i bokslutet uppgår till 58,9 mnkr vilket innebär att ett nettoöverskott om 4,4 mnkr avseende konstsnöspår i Ågesta och latrintömningsstation i Eriksdal redovisas. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 4,4 mnkr till 2019.

Uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. Ett Stockholm som håller samman

I juni antog kommunfullmäktige ett nytt reviderat idrottspolitiskt program 2018-2022 samt en strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022. Nämnden har bidragit till inriktningsmålet bland annat genom olika insatser för att få fler stockholmare fysiskt aktiva, exempelvis satsningar i stadens ytterstadsområden till exempel drop in-aktiviteter, simkunnighetssatsningar, arbete med stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsplaner, insatser av idrottskoordinatorer samt föreningsstöd med inriktning mot de prioriterade målgrupperna.

Nämnden uppnår målet för indikatorerna andel ungdomar som tränar i hallar vardagar mellan klockan 16-21, Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid, Nyttjandegraden stora idrottshallar (20x40) och Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms stads idrottsutbud. Indikatorn Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter uppnås endast delvis. Likaså indikatorn Ungdomars nöjdhet med tillgång till idrottsmöjligheter.

I ett växande Stockholm finns en stor efterfrågan av idrottsanläggningar. Under året har byggandet av flera nya anläggningar påbörjats bland annat en ny dubbelhall i Älvsjö, en idrotts-hall i Västberga, en skridsko- och bandyhall på Gubbängens IP samt ett utomhusbad på Järva-fältet. Det har även anlagts konstgräsplaner och en ny parkouranläggning. I januari återinvigdes Åkeshovs sim- och idrottshall efter en större renovering och tillbyggnad av en ny bassäng. Ett nytt motionsspår med belysning har invigts i Lövsta och i Ågesta har arbetet med ett nytt konstsnöspår påbörjats.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

● Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har bidragit till målet genom att rikta särskilda insatser till de grupper som är prioriterade i stadens idrottspolitiska program 2018-2022. Dessa är ungdomar 13–20 år, särskilt flickor, flickor 10–20 år med utländsk bakgrund, personer med funktionsnedsättning från sju år samt barn och ungdomar 10–20 år med låg socioekonomisk bakgrund.

Nämnden har genomfört riktade insatser i stadens ytterstadsområden till exempel drop in-aktiviteter genom arbete med stadsdelsnämndernas lokala utvecklingsplaner, insatser av idrottskoordinatorer och genom riktat föreningsstöd såsom idrottsbonus, parasportbidrag och drop in-bidrag.

Nämndmål:

Barn och unga har jämlika förutsättningar att idrotta och motionera

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Genom ett gott samarbete med andra nämnder bidrar idrottsnämnden till att barn och unga har inflytande över utformningen av idrottsmiljöer, idrottsverksamhet och anläggningar i sitt närområde. Andelen fysiskt aktiva barn och ungdomar i socioekonomiskt svagare områden har ökat.

Analys

För de som inte motionerar kan ekonomin vara ett hinder. I ytterstaden och för personer som har funktionsnedsättning erbjuds främst kortare aktivitetskurser i stadens simhallar, vilket medför lägre kostnad vid betalningstillfället. Förvaltningen har nått fler deltagare genom att erbjuda korta kurser samt genom att på olika sätt sprida information. Det har till exempel skett på lokala centrumdagar, inspirationsdagar, LUP-träffar (lokala utvecklingsprogram) och öppna hus samt via sociala medier.

För att nå inaktiva ungdomar som inte är föreningsanslutna erbjuds olika former av aktiviteter i stadens idrottsanläggningar, till exempel öppen ledarledd verksamhet/drop in-aktiviteter som främst riktas till ungdomar 13-19 år. När det gäller simhallarnas satsningar på att nå flickor är det Skärholmens- och Tensta sim- och idrottshall som lyckats bäst och som främst når dem som är 13-16 år. Den största utmaningen är att nå flickor i gymnasieåldern där flera försök har genomförts med ett fåtal deltagare. I samband med en mätning gjord på gym- och gruppträningen i stadens simhallar har det visat sig att gymmen har störst attraktionskraft på målgruppen flickor 16-19 år även om pojkar i samma ålder besöker gymmen i större omfattning.

För att nå fler ungdomar har det erbjudits mängder av möjligheter att prova på aktiviteter ur simhallarnas och föreningars utbud under skolloven. För att nå ungdomarna är det av stor vikt att samverka inom stadsdelsområdet. Västertorps sim- och idrottshall har till exempel haft ett tätt samarbete med fritidsgårdar, fältassistenter och fritidslotsar. Andra goda exempel är

Farsta Sportskamp som genomförts i samarbete med Farsta stadsdelsförvaltning och det lokala föreningslivet. Vällingby sim- och idrottshall har haft idrottshallarna öppna för sommarlovslediga skolungdomar vissa tider för spontanidrott och även samarbetat med Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning kring olika aktiviteter i och utanför anläggningen. I Farsta- och Skärholmens sim- och idrottshall samarbetar förvaltningen med Kulturskolan som har danskurser i anläggningarna.

I slutet av året genomfördes en heldagsutbildning för barn- och ungdomsledare som arbetar i Stockholms stads simhallar. Syftet var att ge ökad kunskap om barns utveckling och behovet av fysiskt aktivitet samt att inspirera ledarna i sitt arbete.

I Ung Livsstilsundersökning om elever i särskolan framgår att inaktiviteten är högre hos barn med funktionsnedsättning än hos andra barn. För att nå denna målgrupp har förvaltningen ökat samverkan med Stockholms stads grund- och gymnasiesärskolor. Det har resulterat i att fler drop in-verksamheter startat under året. Föregående år erbjöd förvaltningen sex drop in-verksamheter riktade till särskolan jämfört med tolv drop-in verksamheter 2018. Antalet deltagare har ökat från 162 elever 2017 till 391 elever 2018. Ett gott exempel på vad aktiviteterna leder till är att fler från målgruppen börjat träna på egen hand, framför allt i simhallarnas gym.

Idrottskoordinatorerna samarbetar med stadsdelsförvaltningar och skolor inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet för att nå ungdomar och unga med funktionsnedsättning. Det finns flera goda exempel på dessa samarbeten genom olika drop in- verksamheter, bland annat fotboll för flickor i Bredängshallen, afrobeatdans i Högdalens simhall och Rågsveds fritidsgård, kickboxning för flickor i Husbyhallen och aktiviteter för särskolan i Skärholmens sim- och idrottshall. Stockholmsidrotten har genomfört riktade insatser i flera områden i länet där föreningsdeltagandet är lågt. I Stockholm har Hagsätra och Rågsved varit ett sådant fokusområde. Idrottskoordinatorn har samarbetat med Stockholmsidrotten och befintliga föreningar för att skapa verksamheter som ska locka fler att röra på sig och till föreningslivet.

Den nya inriktningen på idrottslyftet har skapat nya möjligheter till samarbeten. Idrottsförvaltningen, Stockholms Idrottsförbund (Projekt Storstad) och Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning har på så sätt kunnat erbjuda ledarledda aktiviteter för ungdomar mellan 13-20 år på spontanidrottsytan i Rågsved under våren, sommaren och hösten.

I samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning och Stockholms idrottsförbund har idrottsförvaltningen erbjudit föreningar i området utbildning i att leda verksamhet för personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Under 2018 avslutades det treåriga PULS-projektet som bedrivits i samarbete med utbildningsförvaltningen. Projektet har inneburit att 14 klasser har fått ett extra schemalagt konditionsträningstillfälle per vecka under hela sin högstadietid. I korthet visar resultaten på något förbättrade resultat vid konditionstesten (steptest) för både pojkar och flickor samt att andelen som idrottar/motionerar på fritiden har ökat något bland både pojkar och flickor. Resultaten visar även att de som uppvisar bättre värden vid steptestet, det vill säga de som förmodas ha bättre kondition, skattar sin hälsa bättre än de med sämre testvärden. Vidare undersöktes även elevernas självskattade koncentration på teorilektionen efter PULS-lektionen där 48 procent av pojkarna och 30 procent av flickorna skattade att de hade bättre koncentration. 38 procent av pojkarna och 31 procent av flickorna tyckte att arbetsron i klassrummet var bättre efter PULS-lektionen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ungdomar som tränar i hallar vardagar mellan klockan 16.00-21.00	90,67 %			91 %		90 %		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Hitta nya metoder att kommunicera med föräldrar och underlätta för dem att anmäla sina barn till simhallarnas kursutbud.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samarbete med Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning och Stockholms idrottsförbund regelbundet erbjuda ledarledda aktiviteter för ungdomar mellan 13-20 år på spontanidrottsytan i Rågsved under vår, sommar och höst.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samarbete med Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning genomföra insatser som ökar föräldrars medvetenhet om barns säkerhet i och vid vatten.	2018-01-01	2018-12-31	
 Regelbundet erbjuda ledarledda aktiviteter för ungdomar mellan 13-20 år på spontanidrottsytan vid Husby ishall.	2018-01-01	2018-12-31	
 Sänka åldern för träning på gym från 16 till 15 år samt träning tillsammans med vuxen från 13 till 12 år.	2018-01-01	2018-12-31	
 Utbilda personal i simhallarna inom åldersanpassad fysisk träning för barn och ungdomar.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till målet genom att arbeta för att skapa jämlika möjligheter för barn och ungdomar att utöva idrott eller motion. Arbetet sker genom att stötta föreningslivet och erbjuda alternativa organisationsformer till idrott och motion samt genom att möjliggöra för egenorganiserat idrottande.

Stadens mål med idrottsverksamheten är att stimulera fler stockholmare att bli fysiskt aktiva och idrottsnämndens arbete inriktas framför allt mot barn och ungdomar, särskilt personer med funktionsnedsättning, barn och unga med låg socioekonomisk bakgrund, ungdomar framför allt flickor samt flickor med utländsk bakgrund.

Förvaltningen har deltagit i projektet Ung på väg som syftar till att matcha nyanlända med civilsamhället. Projektet leds av Rädda Barnen och finansieras av Länsstyrelsen. Det avslutas under 2019 då också en rapport ska färdigställas. I övrigt har förvaltningen samarbetat med Stockholmsidrotten för att underlätta för nyanlända att delta i föreningslivet samt att stärka föreningslivet i de områden där det är svagt.

Under sommaren har vissa idrottshallar haft längre öppethållande för att möta den efterfrågan som funnits på inomhusanläggningar för olika aktiviteter. Det har primärt efterfrågats anlägg-

ningar för redan aktiva barn eller för barn i socioekonomiskt svagare områden. Däremot sker de flesta organiserade verksamheterna för inaktiva utomhus, på idrottsanläggning eller i naturen, eller i simhallar.

Förvaltningen har under året utrett möjligheterna att öppna ett sportotek. Olika placeringar i Skärholmen har varit aktuella men hittills har ett sportotek inte kunnat realiseras

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

● Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden verkar för att idrotten och övrigt föreningsliv ska bidra till att skapa levande och trygga stadsdelar. Föreningslivet är en viktig del i många stockholmarnas vardag och nämnden arbetar aktivt för att invånarna ska känna sig trygga och säkra när de idrottar, motionerar eller deltar i andra lokala aktiviteter. Nämnden har under året deltagit i stadsdelsnämndernas arbete med de lokala utvecklingsplanerna och medverkar i trygghetsgrupper i ytterstadsstadsdelar genom att skapa meningsfulla fritidsaktiviteter med olika aktiviteter inom idrott och motion. Nämnden deltar i stadens strategiska trygghetsarbete liksom i de lokala trygghetsvandringar som görs i olika områden. Där belysning och nedklippta buskar kan öka den upplevda tryggheten görs eller planeras sådana insatser. Nämnden har även aktivt medverkat i arbetet mot våldsbejakande extremism.

Under året har nämndens verksamheter rapporterat 781 händelser i stadens incidentrapporteringssystem IA. Denna siffra innefattar både inträffade skador på person, miljö eller egendom men även många riskobservationer och rapporterade tillbud. Idrottsnämnden har under året arbetat med att informera om och utbilda personalen i IA då bedömningen är att det fortfarande finns många anläggningar som inte alls rapporterar inträffade händelser eller rapporterar i väldigt liten skala. Detta arbete kommer att fortsätta med målet att öka den sammantagna rapporteringsgraden för en mer rättvisande bild.

En ny krisplan togs fram under året och krisorganisationen sågs över och uppdaterades. I oktober genomfördes en övning i strategiskt krisarbete med krisledningsgruppen och fastighetskontoret. Denna övning gick bra men visade också på ett behov av fortsatt utbildning och övning. Även brandskyddspolicyn och brandskyddsorganisationen har setts över under året för att säkerställa anläggningarnas brandskydd.

Inom arbetsmiljöområdet har fokus legat på att öka det systematiska arbetet. Bland annat har en gemensam arbetsmiljöutbildning med fokus på samordningsansvar genomförts tillsammans med fastighetskontoret. Arbetsmiljödokumentationen har setts över och arbetsmiljöfördelningen i chefsleden har uppdaterats.

Nämndmål:

Stadens idrottsanläggningar är välkomnande och attraktiva

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Stadens idrottsanläggningar är välkomnande och attraktiva, vilket på sikt leder till fler besökare.

Analys

Som en del i det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen arbetat fram kärnvärden för att tydliggöra medarbetarnas förhållningssätt och hur förvaltningen vill uppfattas av omvärlden. Idrottsförvaltningens kärnvärden är: välkomnande, trovärdig och framåtanda. Under 2019 övergår arbetet i implementering i organisationen.

Förvaltningen har under 2018 fortsatt genomförandet av workshops i service och bemötande för all personal, ett arbete som påbörjades under 2017. Dessa har behandlat kundbemötande utifrån idrottsförvaltningens etiska riktlinjer, staden som varumärke och betydelsen av ett välkomnande förhållningssätt i mötet med stockholmaren. Arbetet med kvalitetsutveckling av bemötande och verksamhetsutbud har även fortsatt genom att utbilda nya kvalitetsansvariga inom funktionerna reception, simskola, kurser, drop-in för unga, gyminstruktioner och gruppträning. Förvaltningen arbetar även löpande med kvalitetsuppföljning genom feedback till utförare inom de olika arbetsområdena.

Förvaltningen strävar ständigt efter att erbjuda en attraktivare träningsmiljö. Förutom bra bemötande, hög kvalitet på ledarledda aktiviteter och personalens kompetens, handlar det även om uppdaterad utrustning och rutiner för lokalvård. Genom utbildningar har personalen fått bredare kompetens, vilket bland annat leder till ökad kvalitet. Ett attraktivt utbud samt fler lämpliga kom igång-aktiviteter som når en bred kundgrupp har medfört en ökning av deltagarantalet i Kronobergs- och Sandsborgsbadet samt i Farsta- och Skärholmens sim- och idrottshall. I januari öppnade Åkeshovs sim- och idrottshall efter renovering, vilket tillförde ett utökat utbud för stockholmarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Besökarnas nöjdhet med verksamhetsutbudet i sim- och idrottshallarna	4,1	4	4,1	4		3,9		2018
 ♀ Nöjd kundindex på stadens sim- och idrottshallar	82	81	82	78		72		2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra workshop i service och bemötande för personal på avdelningen för idrottsverksamhet.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

 Uppfylls helt

Analys

I ett växande Stockholm behövs nya idrottsanläggningar både i förtätade äldre bostadsområden och i nya utvecklingsområden. Idrottsnämnden har deltagit i stadsplaneringen för att bidra till att skapa långsiktigt hållbara stadsmiljöer som bidrar till jämlika förutsättningar för stockholmarna att utöva idrott och motion. För att kunna öka byggandet och hålla en god kvalitet måste samverkan mellan stadens förvaltningar fortsätta vara god. Idrottsnämnden och fastighetsnämnden har tillsammans med utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, fortsatt arbetet med att samplanera idrottshallar för att tillgodose både föreningslivets och skolans verksamhet.

Nämnden har deltagit i styrgrupp och arbetsgrupp för samplanerad grundskoleplanering i Stockholm, SAMS. Under året har beslut fattats om att de planerade idrottshallarna vid Björnbodaskolan, Årstafältet och Dalhagens bollplan ska byggas av SISAB i samband med uppförande av nya skolor.

Under året har också arbetet för nya idrottshallar vid Rödabergsskolan, Bolidenplan samt Slakthusområdet fortsatt. Diskussioner pågår även med andra intressenter och byggaktörer för samarbetsprojekt där inhyrningar kan bli möjliga.

Under året har nämnden arbetat vidare med planeringen av Vårbergs IP och idrottsnämnden har fattat ett inriktningsbeslut om utvecklingen av ny multihall bestående av en teknikhall för fotboll, en fullstor idrottshall samt ytor för fritidsverksamhet. Anläggningen ska fungera som en mötesplats för Vårberg med omnejd. På idrottsplatsen ska även två konstgräsplaner anläggas. Den preliminära tidplanen anger att utvecklingen av Vårbergs IP kan färdigställas i etapper.

Idrottsnämnden jämställdhetsintegrerar investeringsplanen för nya idrottsanläggningar. Nämndens utgångspunkt i detta arbete är de prioriterade målgrupperna i det idrottspolitiska programmet.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5 Stockholm har ett rikt utbud av idrott och fritid som är tillgängligt för alla

 Uppfylls helt

Analys

Möjligheten att idrotta och motionera ska vara likvärdigt oavsett var i staden man bor. I juni antog kommunfullmäktige ett nytt reviderat idrottspolitiskt program för 2018-2022 samt en strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022. I båda dokumenten framgår det tydligt att personer som är mindre fysiskt aktiva är prioriterade i arbetet med att få fler stockholmare att röra på sig. Många av dessa bor i stadens ytterområden. För att nå dem samarbetar idrottsnämnden med berörda stadsdelsnämnder och skolor inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet. Ett gott exempel på sådant samarbete är den spontandansbana i Rågsved som projekterats under året för att anläggas till våren 2019 och den samverkan med berörda stadsdelsnämnder som sker inom ramen för idrottskoordinatorernas uppdrag.

Idrottsnämnden och fastighetsnämnden har kartlagt processen för beställningar av investe-

ringsprojekt och utrett gränssnittet för underhållsansvaret för att ytterligare förbättra effektiviteten och långsiktigheten i arbetet med att idrottsinvesteringar och underhållet av anläggningarna.

Idrottsnämnden deltar aktivt i stadsplaneringen för att i tidigt skede vara med och utveckla ytor för idrott och motion. Arbetet har fortsatt med att implementera den långsiktiga investeringsplanen utifrån främst planerad bostadsbebyggelse. Flera nya anläggningar har påbörjats under året och en ny idrottsstandard för idrottshallar som ska ligga till grund för beställningar till fastighetsnämnden, antogs av idrottsnämnden under året.

Under året har förvaltningen i samverkan med bostadsbolagen även inventerat byggnader i allmännyttan för att finna lämpliga lokaler för mindre utrymmeskrävande idrotter. Det finns en god uppfattning om behovet men förvaltningen har konstaterat att det just nu finns väldigt få lediga lokaler för ändamålet. Inhyrningar kan dessutom vara dyra på grund av besittningsskydd och verksamhetsanpassningar.

Sex stycken befintliga skolors skolidrottshallar har under året tillgängliggjorts för föreningslivet genom att nämnden har installerat kortlås och lagt till anläggningarna i bokningssystemet. I samarbete med kultur-, och utbildningsnämnden samt SISAB har kortlås även installerats på fem stycken skolors matsal/aula, där föreningslivet kan boka tider för möten.

Under 2018 har nämnden genomfört ett pilotprojekt för sänkt avgift för simskola i vissa bad. De simhallar som ingått i projektet är placerade i områden där simkunnigheten är något lägre. Dessa simhallar är Farsta-, Vällingby-, Skärholmens- och Tensta sim- och idrottshall samt Husbybadet. Syftet med projektet var att testa om en avgiftssänkning på cirka 40 procent kunde skapa mer jämlika förutsättningar för alla barn att lära sig simma genom att fånga upp den grupp som eventuellt valt bort simskola av ekonomiska skäl. Förvaltningen har försökt hitta en relevant utvärderingsmodell för denna satsning för att undersöka om det finns någon koppling mellan ökad simkunnighet och sänkt avgift, men har inte funnit någon sådan. Svårigheten i utvärderingen ligger i att simskolegrupperna redan innan avgiftssänkningen varit fullbokade och har varit det under flera år. Kön till simskolan har ökat under året vilket med stor sannolikhet även kan kopplas till att flertalet simhallar varit stängda för renovering vilket lett till ökat tryck i befintliga simhallar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periode ns utfall VB 2017	Pro- gnos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andelen ungdomar (10-17 år) som upplever att de har tillgång till meningsfulla idrotts- och fritidsaktiviteter	73,4 %	76,1 %	71,5 %	79,3 %		79 %	79 %	2018
Analys Resultatet är hämtat från skolenkäten som genomförs av stadsledningskontoret. 2018 har påståendet varit formulerat: "På min fritid, utanför skolan, upplever jag att jag har tillgång till idrottsaktiviteter som jag tycker om". Idrottsförvaltningen strävar efter att öka nöjdheten genom att särskilt fokusera på att stimulera fler ungdomar till fysisk aktivitet. Gruppen är prioriterad i stadens idrottspolitiska program och fler och fler insatser riktas specifikt mot åldersgruppen 13-20 år. Genom bland annat idrottskoordinatorernas arbete, verksamhet i stadens sim- och idrottshallar samt ökade möjligheter till egenorganiserat idrottande är förvaltningens målsättning att möjliggöra för fler att idrotta eller motionera.								
  Antal bokade timmar i skolidrottshallar utanför skoltid	90 597			82 716		90 000	90 000	2018
  Nyttjandegraden stora idrottshallar (20x40)	95,5 %			88 %		88 %	88 %	2018
  Stockholmarnas nöjdhet med Stockholms stads idrottsutbud	80,5 %	80 %	83 %	71,5 %		74 %	74 %	2018
  Ungdomars nöjdhet med tillgång till idrottsmöjligheter	68,7 %	71 %	67 %	73,4 %		73 %	73 %	2018
Analys Indikatormäts via den centrala skolenkäten i åk 5, 8 samt åk 2 på gymnasiet. Andelen nöjda flickor har minskat med 7 procentenheter från 2017 och andelen nöjda pojkar har minskat med 3 procentenheter. Idrottsförvaltningen strävar efter att öka nöjdheten genom att stimulera fler ungdomar till fysisk aktivitet, särskilt flickor. Gruppen är prioriterad i stadens idrottspolitiska program och fler och fler insatser riktas specifikt mot åldersgruppen 13-20 år.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden göra en kartläggning avseende processen kring beställning av investeringsprojekt till genomförande	2018-01-01	2018-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med fastighetsnämnden utreda detaljerat gränssnitt för idrottsnämndens kvarvarande underhållsansvar	2018-01-01	2018-06-30	
  Idrottsnämnden ska i samarbete med utbildningsnämnden och SISAB tillgängliggöra minst fem stycken skolidrottslokaler	2018-01-01	2018-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samverkan med berörd stadsdelsnämnd och fastighetsnämnden utreda möjligheten att anlägga en spontandansbana.	2018-01-01	2018-12-31	
  Idrottsnämnden ska i samverkan med bostadsbolagen inventera lokaler i allmännyttan för att finna lokaler lämpliga för mindre utrymmeskrävande idrotter.	2018-01-01	2018-12-31	
  Idrottsnämnden ska starta ett pilotprojekt med sänkt avgift för simskola i vissa bad.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare inspireras till att vara fysiskt aktiva

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler Stockholmare har upptäckt simhallarnas möjligheter för olika fysiska aktiviteter och allmänt välbefinnande. Stockholmarna inspireras av och har en fortsatt positiv inställning till idrottsevenemang som arrangeras i staden.

Analys

Stockholmsgymmet är ett nytt kommunikationskoncept som har lanserats under året som en inspiration för att få stockholmarna att se det enkla i att röra på sig i vardagen. En sommar- respektive vinterversion har tagits fram under parollen ”Stockholmsgymmet – öppet, gratis och överallt”.

Lanseringen skedde under sommaren och en uppmärksamhetsmätning efter kampanjen visar att lite mer än en tredjedel av stockholmarna har ett minne av att ha sett kampanjen. Mätningen visar också att det är ungefär lika många män som kvinnor som har sett kampanjen, och att det till störst andel är personer under 40 år som sett den. Knappt nio av tio av de som sett kampanjen har förstått kampanjens budskap, vilket är ett mycket bra resultat. Kampanjen har främst uppfattats som trovärdig, saklig, meningsfull, fyndig och inspirerande. Vinterversionen sträcker sig över årsskiftet och mäts i mars 2019.

I samband med evenemang där idrottsförvaltningen deltagit har Stockholmsgymmet varit den röda tråden i det budskap som förvaltningen har kommunicerat. Kommunikationskonceptet har kompletterats med ”Stockholmsgymmet goes live” som innebär att det på plats under evenemanget erbjudits möjlighet för alla besökare att inspireras till rörelse. Förvaltningen har erbjudit ”multi med matkasse”, ”flexibilitet med sopkvast och golvmopp” och träning i ett portabelt utegym.

Stadens simhallar har ett brett utbud av motions- och träningsaktiviteter utöver att erbjuda bad och simning. En kommunikationskampanj har genomförts under januari och september för att inspirera fler stockholmare att besöka stadens simhallar mer. Efter båda tillfällena gjordes en uppmärksamhetsmätning som visar att hela 48 procent (jan) och 43 procent (sep) har uppmärksammat kampanjen. Mätningen visar också att det i högre grad är kvinnor än män som sett kampanjen, och mest är den uppmärksammas av stockholmare under 30 år. Kampanjen i september tilltalade fler utlandsfödda än svenskfödda. Budskapet och syftet med kampanjen har landat väl då hela 85 procent (sep) och 79 procent (jan) förstod vad som avsågs. Kampanjen har främst uppfattats som trovärdig, saklig och meningsfull. Det tredje tillfället för simhallskampanj var hygienkampanjen Poolklar som genomfördes lokalt på samtliga simhallar.

För staden och idrottsnämnden är idrottsevenemang en viktig inspirationskälla för barn och unga för att få uppleva något tillsammans med andra, och i anslutning till evenemanget också gärna prova på idrott. Att få se sina förebilder i verkligheten på ett evenemang är viktigt. Idrottsevenemang motiverar och inspirerar till rörelse. Förvaltningens ambition är att så många idrottsevenemang som möjligt erbjuder tillfällen för att prova på olika idrotter. Ett exempel på

det är Skridskons dag på Östermalms IP som erbjöd 5 000 stockholmare att under en dag prova på olika is-idrotter. Ett annat exempel är Eken Cup, Sveriges näst största utomhusturnering i handboll för ungdomar, som sedan några år även omfattar en särskild satsning för personer med funktionsnedsättning. Vid större idrottsevenemang som genomförs i Stockholm, i samarbete med Stockholms stad och idrottsförvaltningen, genomförs alltid prova på-aktiviteter i anslutning till eller fristående till evenemanget. Exempel är Swim Open och Swim Open mini där 800 barn tog det regnbågsfärgade simborgarmärket under sportlovet. Andra exempel är Världscupen i parallellslalom med Alla på snö där 3 200 barn i årskurs fyra får prova på att åka längdskidor på Gärdet och utförsåkning i Hammarbybacken.

Under Europride öppnade idrottsförvaltningen flera av stadens simanläggningar utomhus för Europridesimning. Ett samarbete med Svenska Simförbundet och Svenska Livräddningssällskapet erbjöd simborgarmärkestagning, vilket 600 personer anammade. Den avslutande dagen på Eriksdalsbadet innehöll ett 10-tal prova på-aktiviteter kopplade till simidrott.

Idrottsförvaltningen koordinerade årets största idrottsevenemang i Stockholm – VM i synkroniserad konståkning. I samband med evenemanget erbjöds skridskoskolor, integrationsprojekt och prova på-aktiviteter. Evenemanget blev i sin helhet en succé vilket resulterade i att Stockholm senare under året blev utsedd som arrangörstad av VM i konståkning 2021.

Evenemangsbidraget som är en del av nämndens föreningsstöd, syftar till att ge Stockholms föreningar och förbund möjlighet att genomföra och utveckla evenemang, vilket bidrar till att inspirera barn och unga till rörelse och idrott. Totalt har 73 evenemang fått stöd under året. Flertalet evenemang har genomförts på idrottsförvaltningens anläggningar.

Under hösten har en processkarta för idrottsförvaltningens evenemangsprocess tagits fram och beslutats för implementering under 2019.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Färdigställa en tydlig och förankrad besluts- och planeringsprocess för evenemang	2018-01-01	2018-12-31	
✓	Genomföra lokala simhallskampanjer vid tre tillfällen under året	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Fler stockholmare kan vistas och motionera i naturen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Fler stockholmare motionerar på stadens friluftsytor och andelen flickor som tränar på stadens utegym har ökat.

Analys

En ny strategi för det rörliga friluftslivet som beslutades av idrottsnämnden 2017 antogs av kommunfullmäktige i juni 2018. Strategin fungerar som ett komplement och förtydligande till det idrottspolitiska programmet och visar riktningen för stadens arbete med friluftsförådringar.

Trygghetsanpassningar är viktiga för att fler ska vilja nyttja motionsspåren. Förvaltningen har förmedlat den genomförda trygghetsöversynen av stadens samtliga motionsspår till berörda

stadsdelsförvaltningar. Bättre skyltning och belysning är viktiga trygghetsskapande åtgärder för att öka möjligheterna till ett aktivt friluftsliv.

Under året har ett nytt motionsspår med belysning invigts i Lövsta. Det består av två slingor som är förbundna med ett dubbelriktat spår, vilket innebär en total löplängd på cirka 3 200 meter.

Under många år har Ågesta friluftsområde varit centrum för skidentusiaster i Stockholm. För att möjliggöra skidåkning även vid brist på natursnö har förvaltningen under hösten påbörjat arbetet med ett nytt konstsnöspår.

Den nya kampanjen Stockholmsgymmet har genomförts i syfte att inspirera stockholmarna att röra på sig utomhus, på till exempel utomhusanläggningar, utegym, motionsspår, utebad och nästan varsohelst i staden. I trappor, backar, parker, bärandes matkassar, på cykelvägar, eller precis där man är.

I maj genomfördes instruktioner på nio av stadens utegym. Syftet var att locka fler att träna och särskilt flickor/kvinnor som visat sig vara underrepresenterade på utegymmen. Instruktionerna kom från stadens simhallar samt Träffstugans fritids- och ungdomsgård. På utegymmet i Stora Sköndal riktades instruktionerna till personer med rörelsenedsättning. För att inspirera till ett aktivt liv samt sprida kunskap och information om träningsmöjligheter delades Stockholms idrotts- och friluftskarta ut i samband med instruktionerna. I slutet av augusti utfördes mätningar på fem utegym (Eriksdal, Gärdet, Sköndal, Nälsta och Spånga) där antalet flickor/kvinnor och pojkar/män räknades vid sex tillfällen per dag. Totalt representerades 33 procent av de som nyttjande utegymmen flickor/kvinnor.

För att inspirera till utevistelse och fysisk aktivitet har förvaltningen under vår, sommar och höst erbjudit gruppträning utomhus såväl inom simhallarnas gruppträningsutbud som i anslutning till bassängbad utomhus och i samband med satsningen Bli vän med vatten.

Den varma sommaren innebar att många besökte stadens utomhusbassänger. Några av utomhusbassängernas öppethållande förlängdes med en vecka och pågick hela augusti.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Genomföra undersökning för att kartlägga andelen flickor som nyttjar utegymmen	2018-01-01	2018-12-31	
✓	Presentera möjligheter till fysisk aktivitet i natur- och grönområden i närmiljön i samband med instruktioner på utegymmen.	2018-01-01	2018-12-31	
✓	Undersöka möjligheten att i samverkan med föreningar, friluftsliv och förvaltningar genomföra "Bli vän med naturen" med möjlighet att prova olika natur-/utomhusaktiviteter som erbjuds i utvalda ytterstadsområden.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Föreningslivet upplever att det finns goda förutsättningar att verka i Stockholm

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Föreningslivet i Stockholm har utvecklats och erbjuder en mångfald av aktiviteter. Fler barn och ungdomar har möjlighet att delta i föreningsverksamhet utifrån sina förutsättningar och önskemål.

Analys

De förändrade bidragsreglerna har nu funnits i ett år och börjar bli möjliga att utvärdera. Förvaltningen ser att det behövs fortsatt information om det stöd som finns att få för verksamhet för personer med funktionsnedsättning. Det är alltför få personer som nås av stödformerna idrottsbonus samt parasportbidrag. Under 2018 har reglerna för föreningsstöd reviderats i syfte att förtydliga och effektivisera processen för att göra det enklare att söka samt handlägga bidrag. Nämnden har även infört en skrivning om att föreningar som söker bidrag aktivt ska motverka all form av diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet. Möjligheten att söka stöd för vissa lovevenemang har reglerats och förtydligats. Detta har inneburit att fler tävlingar, läger och liknande verksamheter har kunnat genomföras.

Under året har förvaltningen ingått ett regionalt avtal med ett antal kommuner i länet för att stödja kartingsporten. Samarbetet ska utvecklas under kommande år då planering pågår för en helt ny kartingbana i länet.

Förvaltningen har under året samarbetat med Stockholmsidrotten i deras arbete med att öka antalet föreningsaktiva. Samarbetet har framför allt skett i ytterstadsområden genom att till exempel inkludera idrottsrörelsen i arbetet med de lokala utvecklingsplanerna i Enskede-Årsta-Vantör och Hässelby-Vällingby. Samarbete har även skett med idrottsrörelsens storstadssatsning i områden där föreningslivet är svagt genom idrottskoordinatorernas arbete.

Under året har förvaltningen deltagit i projektet Ung på väg tillsammans med Rädda Barnen och Stockholmsidrotten. Projektet går ut på att få in flyktingungdomar som ledare i föreningslivet. Förvaltningen har dessutom etablerat ett samarbete med arbetsmarknadsförvaltningen för att förstärka det Länsstyrelsedrivna VIDA-projektet. Det syftar till att matcha nyanlända med aktiviteter i civilsamhället för att ge dem insyn i vad det svenska civilsamhället är och hur det fungerar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Att till tertialrapport 1 ta fram en ny indikator för nämndmålet	2018-01-01	2018-05-31	Avvikelse
<p>Analys</p> <p>Förvaltningen har under året försökt hitta relevanta mätmetoder för föreningslivets nöjdhet utan att lyckas. Problemet är att nöjdhet är ett subjektivt begrepp och har olika innebörd för olika föreningar. Staden har ambitionen att öka antalet fysiskt aktiva ungdomar, särskilt i de prioriterade målgrupperna. Det överensstämmer inte självklart med föreningslivets önskemål om insatser de anser skulle gynna den egna föreningen bäst. Därför kan insatser för att främja den fysiska aktiviteten genom föreningslivet upplevas som otillräckliga eller till och med felaktiga av många föreningar. Därför föreslår förvaltningen att målet omformuleras i verksamhetsplanen för 2019 så att mätbarheten ökar.</p>			

Nämndmål:

Simkunnigheten är hög i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Simkunnigheten har ökat bland stockholmarna, inte minst bland barn och ungdomar samt ny-anlända.

Analys

För att få godkänt betyg i grundskolan krävs simkunnighet, en livsviktig kunskap som även ger god möjlighet till fysisk aktivitet och rekreation. Under året har stockholmarnas simkunnighet ökat framför allt för barn och ungdomar samt elever i gymnasieskolans introduktionsklasser.

En viktig del i att så många barn och ungdomar får samma förutsättningar att lära sig simma är samarbetet med föreningar anslutna till Stockholms simförbund. Samarbetet gäller främst skolsim och intensivsimskolor under skollov för elever i årskurs 6-9, samt gymnasiet. Under loven samarbetade idrotts- och utbildningsförvaltningen med gemensamma resurser för sjätte året i rad.

”Bli vän med vatten” startade som ett samverkansprojekt år 2012 mellan idrottsförvaltningen och Skärholmens stadsdelsförvaltning för att minska drunkningstillbud och öka simkunnigheten för Skärholmens invånare. Under åren har projektet utökats till fler strandbad och målgruppen för verksamheten har skiftat utifrån prioriterade uppdrag för idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt vissa stadsdelsförvaltningar. 2018 valde Stockholms stad att ta ett samlat grepp kring uppdraget att alla barn födda 2011-2012 och som går i skola i Stockholms stad ska bli vattenvana. Tack vare det statliga bidraget till utbildningsnämnden på 27 mkr har simskolan utökats från 400 kostnadsfria platser 2017 till att 3 000 elever i förskoleklass erbjudits simskola på sex strandbad. Satsningen startade med en veckas lång strandbadsturné där idrottsförvaltningen bjöd på gruppträningspass för alla åldrar och informerade om höstens simskola, gruppträning och övriga kurser samt Storstockholms brandförsvaret som undervisade i livräddning. ”Bli vän med vatten” har detta år varit ett samarbete mellan idrottsförvaltningen, utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna i Farsta, Skärholmen, Skarpnäck, Södermalm och Hässelby-Vällingby, brandstationerna i Farsta, Brännkyrka, Katarina och Vällingby samt simklubbarna SK Neptun, Stockholmspolisens IF simförening, Stockholms kappsimmingsklubb och Spårvägen Simförening.

Under sportlovet arrangerades Swim open mini i fem av stadens simhallar (Husbybadet, Tensta-, Vällingby-, Farsta- och Skärholmens sim- och idrottshall) med hjälp av föreningslivet i samarbete med Svenska simförbundet. I samband med evenemanget erbjöds aktiviteter med anknytning till simkunnighet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel elever (åk 6-9) som klarar av simkunnighetskravet efter genomförd intensivsimskola på 11 ggr	86 %			91,53 %		75 %		2018
 Andel elever (åk 6-9) som klarar av simkunnighetskravet efter genomförd intensivsimskola på 5 ggr	90 %			75 %		75 %		2018
 Andel kvalitetssäkrade simlärare	100 %			100 %		100 %		2018

Indikatorerna gällande intensivsimskolan avser de som har förkunskaperna att simma 25 m bröstsim och 25 m ryggsim innan kursstart och som haft en närvaro på kursen på 80 procent eller mer.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Arrangera Swim open mini på fem av stadens simhallar i samarbete med föreningslivet.	2018-01-01	2018-12-31	
 Genomföra särskilda insatser för att nå nyanlända ungdomar som har behov av att komplettera betyget med simkunnighet i gymnasiets introduktionsklasser.	2018-01-01	2018-12-31	
 Skapa en webbsida för simskola som riktar sig till de som har en funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31	
 Utforma en utbildning i vattenvana riktad till förskolepedagoger där de får kunskap som de kan använda vid plaskdammar.	2018-01-01	2018-12-31	
 Utveckla satsningen "Bli vän med vatten" vid stadens strandbad under sommaren.	2018-01-01	2018-08-31	
 Utöka simskolan för barn, ungdomar och vuxna som har en funktionsnedsättning	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Stadens aktivitetsutbud är brett och inspirerande

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det lokala aktivitetsutbudet är tillgängligt och inspirerar stockholmare över hela staden.

Analys

I sim- och idrottshallarna är utbudet brett och varierat. Tillgången till hallar, bad, simskola, kurser, gym och gruppträning medför en rörlighet i anläggningarna samt ett lokalt och familjärt utbud som ger goda förutsättningar för en bra hälsa. Närheten till motionsmöjligheter är många gånger avgörande för att en aktivitet ska bli av.

De nya sänkta åldersgränserna för gym- och gruppträning som infördes i januari 2018 har tagits emot positivt av besökarna. Fler ungdomar deltar i simhallarnas styrkekurser riktade till

målgruppen. I styrkekurser, MåBra-summercamp och riktad ”Drop in för unga” i hallarna nås främst flickor som går i högstadiet. Stora utmaningar finns fortfarande i att nå gymnasieflickor. Idag syns de främst i gymmen enligt en mätning som genomfördes under hösten.

Under sommaren var aktiviteter och utlåning av utrustning för spontan aktivitet populära inslag vid bassängbad utomhus. Fyradagarskursen MåBra-summercamp 12-16 år, med prova-på aktiviteter ur simhallarnas utbud, genomfördes på tre anläggningar.

Under höstens stora satsning på inspirationsdagar för högstadie-, gymnasie- och särskoleelever erbjöds det möjlighet att prova på olika aktiviteter i sex simhallar. Syftet var att nå inaktiva och icke föreningsanslutna ungdomar med eller utan funktionsnedsättning, flickor som inte är föreningsanslutna samt elever vid de praktiska linjerna. Målet var att skapa rörelseglädje och visa upp simhallens, Kulturskolans och idrottsföreningarnas lokala träningsutbud. Satsningen genomfördes i Husbybadet, Beckomberga-, Farsta-, Tensta-, Vällingby- och Västertorps sim- och idrottshall.

Fysisk aktivitet på recept (FaR) är en erkänd och fungerande metod för att nå inaktiva. I samarbete med skolhälсан finns rutiner där elever som är inaktiva ges möjlighet att komma igång med fysisk aktivitet med hjälp av intyg från skolsköterska och ett FaR-samtal i simhallen. Inkomna intyg fortsätter sakta att öka och därmed ökar antalet besökare med intyg på simhallarnas aktiviteter. Besökare som har köpt träningskort i simhallarna, efter att de fått Fysisk aktivitet på Recept från vårdgivare har ökat med 12 procent i jämförelse med föregående år. Ekonomin kan vara ett hinder för många och därför uppskattas drop in-verksamheten i hallarna för unga samt kortare kurser.

Under året har antalet uppdrag inom MåBra-kurser ökat i jämförelse med förra året. Exempelvis har kurser för anhöriga till barn med funktionsnedsättning har genomförts i Eriksdalsbadet och Farsta sim- och idrottshall i samarbete med anhörigkonsulenter i staden. I Vällingby sim- och idrottshall har samarbetet med Jobbtorg fortsatt i form av kurser till personer som är långtidssjukskrivna och arbetslösa.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Erbjudna möjlighet till lån av utrustning för spontan fysisk aktivitet på bassängbad utomhus i ytterstaden.	2018-01-01	2018-08-31	
 Simhallarna i ytterstaden ska utöka samarbetet med närliggande skolor för att nå inaktiva flickor 13-19 år, särskilt dem med utländsk bakgrund.	2018-01-01	2018-12-31	
 Säkerställa rutiner i samarbete med skolhälсан för att fler elever ska komma igång med fysisk aktivitet med hjälp av framtaget intyg.	2018-01-01	2018-12-31	
 Undersöka nya vägar att nå barn, unga och deras föräldrar, till exempel med informationsmaterial	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Stockholmarnas behov av idrott och motion tillgodoses i den växande staden

 Uppfylles helt

Förväntat resultat

God tillgång till idrott och motion i samtliga delar av staden i takt med att staden växer.

Analys

Det är angeläget att utbudet av idrottsanläggningar och idrottsytor utvecklas för att svara mot den beräknade befolkningsökningen och stockholmarnas behov. Idrottsförvaltningen deltar i stadsplaneringens tidiga skeden för att säkerställa att behovet av framtida idrottsanläggningar tillgodoses. Förvaltningen har fortsatt arbeta med att implementera den långsiktiga investeringsplanen för idrottsanläggningar utifrån bland annat planerad bostadsbebyggelse.

Byggande av flera nya anläggningar har påbörjats under året, bland annat av en ny dubbelhall i Älvsjö, en idrottshall i Västberga, en skidsko- och bandyhall på Gubbängens IP samt ett utomhusbad på Järvafältet. Nya konstgräsprojekt har påbörjats i Bredäng och Hjulsta och i september var det invigning för konstgräsplanen och den nya parkouranläggningen i Axelsberg. Under året har det dessutom anlagts en konstgräsplan på Skarpnäcksfältet. Idrottsförvaltningen och fastighetskontoret har under året även fortsatt arbeta med planeringen av konstgräsplaner på Kälvesta BP och Bäverdalens BP i Rågsved. Bäverdalens BP kommer även få en ispist för att möjliggöra konstfrusen is under vintersäsongen. För projekten har stöd beviljats från Boverket enligt förordningen (2016:398) om stöd till utemiljöer i socioekonomiskt utsatta områden och från stadens centrala medelsreserv för trygghetskapande åtgärder. Projekten ska bidra till att få fler fysiskt inaktiva i alla åldrar att börja idrotta och motionera men åtgärderna ska också bidra till attraktiva, funktionella, jämställda och trygga utemiljöer. Projekten väntas bli färdigställda 2019. I januari återinvigdes även Åkeshovs sim- och idrottshall efter en större renovering och tillbyggnad av en ny 25-metersbassäng.

S:t Julianpriset är stadens pris för att belöna arbete som görs för att inkludera människor med funktionsnedsättning i samhället. Åkeshovs sim- och idrottshall är ett mycket gott exempel och blev därför nominerade i kategorin fysisk tillgänglighet. Inkludering har genomförats om och tillbyggnaden hela vägen från projektstart och har resulterat i en verksamhet som lyckats få med sig tillgänglighetsfrågan från början till slut. Under våren återinvigdes även Hammarby IP också kallat Kanalplan efter en omfattande ombyggnation. Två nya läktare har byggts för att uppfylla kraven för allsvensk damfotboll. Därutöver har bollplanen fått ny planbelysning, nytt konstgräs med värmepist, konstbevattning samt en löparbana längs med ena långsidan.

Förvaltningen har också tagit fram en idrottsstandard för idrottshallar som nämnden har fastställt under året. Den ligger till grund för beställningar till fastighetskontoret och SISAB. Den beskriver funktionskraven vid nybyggnationer och större renoveringar, säkerställer till- och frångängligheten och tydliggör förutsättningarna i projekten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per idrottshall	2 600			2 500		2 600		2018
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per ishall	15 000			13 050		13 500		2018

Analys

På grund av säkerhetsskäl stängdes Zinkensdamms ishall i oktober eftersom konstruktionen är bristfällig. Indikatorn uppfylls inte då efterföljande utredningar visar att ishallen behöver rivras. De föreningar som berörs av ishallens stängning har fått tider på andra platser. I ett första skede har en stor del av verksamheterna förlagts till Kärrtorps uterink.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per konstgräsplan	1 350			1 400		1 500		2018
 Antal barn och ungdomar 7-20 år per simhall	8 000			7 700		8 000		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.6 Alla stockholmare har nära till kultur och eget skapande

 Uppfylls helt

Analys

Det finns många skärningspunkter mellan idrott och kultur. För att skapa plats för människor att mötas, stärka kulturlivet och bidra till målet så har nämnden bland annat fattat beslut om en kompletterande spontandansbana till Rågsveds aktivitetspark. Planering och utredning för dansbanan har genomförts under året och till våren bedöms dansbanan kunna invigas.

I utvecklingen av Vårbergs IP planeras det också för en blackbox, en flexibel scen som kan användas för exempelvis dans och teater. I flera av de planerade idrottshallarna i den långsiktiga investeringsplanen utreds även möjligheten till särskilda danslokaler, bland annat i Årstafältets och Dalhagens idrottshallar. Vid utformningen av flera av de nya ytorna har barns och ungas behov och synpunkter beaktats. Förvaltningen har under året deltagit i diskussioner tillsammans med kulturförvaltningen och Skärholmens stadsdelsförvaltning om ett allaktivitetshus i Skärholmen.

KF:s inriktningsmål:

2. Ett klimatsmart Stockholm

Idrottsnämnden har under året uppnått de uppsatta målen för köpt energi och sänkt fjärrvärmeförbrukning. Nämnden har även producerat 252 MWh förnyelsebar energi under 2018, vilket är en ökning med tio procent i jämförelse med föregående år. Den varma hösten i kombination med ökad driftsäsong för bandy samt den försenade starten för de planerade energiprojekten är orsaken till att idrottsnämnden inte kunnat uppnå det uppsatta målet för sänkt elanvändning. Nämnden når inte heller upp till målet om andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon bland annat på grund av att en stor andel biogasfordon inte kunnat drivas på gas under hela året då leverantören varnat för allvarliga fabriktionsfel.

Under 2018 har idrottsnämnden bidragit till målet om en giftfri miljö i Stockholm genom att registrera kemikalier i stadens centrala register. Idag har 30 procent av stadens idrottsanläggningar sina kemikalier registrerade. Bestämmelsen om byggvarubedömningen, BVB, har lagts till för samtliga avtal som berört arbeten som genomförts vid idrottsanläggningar för att främja hållbarhetsbedömda varor och god miljö.

Avfall utgör en viktig del av stadens miljömål. Idrottsnämnden har upprättat avfallsplaner för 40 procent av idrottsanläggningarna. Planerna beskriver avfallshanteringen och strategin för minskat avfall vid respektive anläggning.

För att bevara Mälaren fri från miljögifter samt minska spridningen och belastningen av skadliga bakterier pågår projektet att färdigställa en ny latrintömningsstation vid Eriksdal. Syftet med projektet är att motverka spridningen av miljögifter i Stockholms sjövattnen, framförallt fosfor och kväve. Nämnden har tillsammans med andra förvaltningar haft i uppdrag att öka tillgängligheten till naturområden och naturreservat och har under året deltagit i förvaltningsövergripande möten om möjligheten att få till besökstoletter i fler naturområden.

Idrottsnämnden gynnar den biologiska mångfalden genom att anlägga reproduktionslokaler för groddjur och fiskar. Under året har förvaltningen anlagt en ny groddjursdamm i Vinterviken i syfte att bevara groddjur. Ett djur som är utsatt position såväl globalt som lokalt i Stockholms närmatur.

En annan viktig miljöfråga som har varit högaktuell under året är spridningen av mikroplaster. Idrottsnämnden ingick i projektet om att ta fram en handlingsplan för hantering av spridning av mikroplaster. Projektet som leddes av miljö- och hälsoskyddsnämnden på uppdrag av kommunfullmäktige resulterade i en rad rekommendationer och förbättringsåtgärder som idrottsnämnden har börjat initiera vid hantering av stadens konstgräsplaner.

Under året har idrottsnämnden även i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utrett borsttvätt som ett alternativ att komma åt miljögifter från fritidsbåtarna och motverka dess spridning i Mälaren.

Idrottsnämnden har även utfört mätningar av fukt- och koldioxidhalten samt kartlagt variationer i inomhustemperaturen i syfte att utvärdera kvaliteten på inomhusluften och säkerställa att inomhusluften är behaglig och sund.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1 Energianvändningen är hållbar

● Uppfylls helt

Analys

Nämndens arbete med energieffektivisering, baserat huvudsakligen på nämndens energiplan 2013-2019 och Stockholms stads miljöprogram 2016-2019 fortsätter för att successivt minska nämndens miljö- och klimatpåverkan. Idrottsnämnden arbetar aktivt med att effektivisera energianvändningen och har under 2018 klarat av det uppsatta årsmålet för köpt energi och för producerad förnyelsebar energi. Detta trots att de planerade energiprojekten startat först i december och därmed inte haft någon effekt på årets energiförbrukning. De energiprojekt som påbörjats under 2018 är byte till energieffektiv belysning med nytt styrsystem samt täckning av utsimningsbassäng i Eriksdalsbadet.

Under 2018 har idrottsnämndens solenergianläggningar producerat 252 MWh varav 230 MWh är solex och 22 MWh är solvärme. Den producerade solenergin motsvarar en energianvändning för upp till 100 hushållslägenheter i ett helt år. Det är den högsta energiproduktionen som noterats för idrottsanläggningar och en ökning med 10 procent jämfört med föregående år. All producerad energi har använts för att driva ventilation och vattenreningsprocessen i simhallar samt för uppvärmning av bassängvattnen vid utebaden.

Den varma sommaren har haft positiv inverkan på energiförbrukningen där värmebehovet för utebadet minskat samt elproduktion från idrottsnämndens solcellsanläggningar ökat. Rekordvärmerna har dock även medfört ett större behov av kyla som resulterat i ökad elförbrukning och fjärrkyla. Det uppsatta målet för minskad elförbrukning i nämndindikatorn nedan har inte kunnat uppnås på grund av utökad driftsäsongen för vinteridrott samt den sena starten för de planerade energieffektiviseringsprojekten. Trots det bedöms KF-målet vara helt uppfyllt. Nämnden har kunnat sänka fjärrvärmeförbrukningen och nått den lägsta fjärrvärmeanvändningen på fem år. Nämnden har även bidragit till målet genom att minska mängden köpt energi med mer än 2 GWh jämfört med föregående år vilket motsvarar energianvändningen för mer än 200 hushåll under ett helt år.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Köpt energi (GWh)	88 GWh			90 GWh		94 GWh	1 785 GWh	2018
  Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	252 MWh			225 MWh		250 MWh	2 750 MWh	2018

Nämndmål:

Idrottsnämnden arbetar systematiskt med en hållbar energianvändning

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

År 2020 har energiförbrukningen minskat med 10 procent motsvarande mer än 600 ton växthusgaser per år.

Analys

Stora mängder energi är en förutsättning för att kunna bedriva idrottsnämndens verksamheter. Det är därför viktigt att nämnden eftersträvar en energieffektiv drift. 2018 har präglats av en rekordvarm sommar samt en varmare höst som kom senare än vanligt. Detta i kombination med ökad driftsäsong för bandy har lett till att elförbrukningen har ökat. Idrottsnämnden har dock lyckats uppnå målet med att sänka fjärrvärmeanvändningen, mycket tack vare den varma hösten och optimering av värmeåtervinningen vid Eriksdalsbadet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Minskad elförbrukning Antal MWh	0 MWh			150 MWh		400 MWh		2018
Analys Ökad driftsäsong i kombination med höga utetemperaturer under sommaren och hösten har lett till att elförbrukningen har ökat för vinteridrott. De planerade energieffektiviseringsprojekten har inte haft någon effekt på årets energiförbrukning på grund av den sena starten. Årets energieffektiviseringsprojekt startades först i december och beräknas ha större inverkan på 2019 års elförbrukning.								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor / flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Minskad fjärrvärme-förbrukning, Antal MWh	2 300 MWh			960 MWh		1 100 MWh		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

 Uppfylls delvis

Analys

Idrottsnämndens transportmedel utgörs främst av tjänstefordon, men även av en hel del arbetsfordon av olika slag. Nämndens samtliga tjänstebilar är klassade som miljöbilar och de privata bilar som regelbundet används i tjänst har bilavtal enligt stadens riktlinjer. När det gäller arbetsfordon och maskiner är det betydligt svårare att finna miljöklassade sådana. Nämnden håller sig uppdaterad på marknaden och undersöker vilka miljövänliga alternativ som skulle kunna ersätta de fossildrivna fordon och maskiner som används vid idrottsanläggningarna.

Nämnden uppnår endast delvis målet för andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon. En del av förklaringen är att en stor andel av nämndens biogasfordon inte har kunnat drivas på gas då leverantören varnat för allvarliga fabrikationsfel. Felen har åtgärdats av leverantören under året men vissa fordon har inte kunnat drivas på gas under en längre period. Ytterligare en förklaring till resultatet är att andelen miljöbränsle som tankas varierar mellan olika fordon och användare. För att höja resultatet under kommande år ska förvaltningen fortsätta att regelbundet följa upp förbrukningen för samtliga berörda fordon samt åtgärda orsaker till att miljöbränsle inte används i tillräcklig omfattning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	72,56 %					85 %	85 %	VB 2018
Analys En stor andel av nämndens biogasfordon har inte kunnat drivas på gas då leverantören varnat för allvarliga fabrikationsfel vilket medfört att vissa fordon inte kunnat drivas på gas under en längre period. För att höja resultatet ska förvaltningen fortsätta följa upp förbrukningen samt åtgärda orsaker till att miljöbränsle inte används i tillräcklig omfattning.								

Nämndmål:

Idrottsnämnden bidrar till en miljöanpassad vägtrafik i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Klimatpåverkan från vägtrafiken minskar i Stockholm

Analys

Idrottsnämndens fordon utgörs främst av miljöbilar, men även av arbetsfordon av olika slag. Nämnden strävar efter att endast köpa eller leasa miljöklassade tjänstebilar. Idrottsnämnden bidrar till det uppsatta målet genom att säkerställa att samtliga tjänstebilar är klassade som miljöbilar. Förvaltningen arbetar aktivt för att minska miljöpåverkan vid transporter och bidrar till ett fossilbränslefritt Stockholm till exempel genom att undersöka vilka miljövänliga alternativ som finns på marknaden när det gäller arbetsfordon och maskiner.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel miljöklassade tjänstebilar	100 %			100 %		100 %		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

 Uppfylls helt

Analys

Stockholms mark- och vattenområden ska vara attraktiva rekreations- och motionsområden för alla. Vattenvägar och upplevelsevärden ska behållas och utvecklas. Funktionshindrades behov av rekreation ska beaktas. Naturliga stränder och promenadstråk i naturmark är viktigt för att invånarna ska vilja ta sig ut i naturen för motion och rekreation. I samverkan med andra nämnder arbetar idrottsnämnden med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.

I budget fick flera av stadens förvaltningar inklusive idrottsförvaltningen, i uppdrag att öka tillgängligheten till naturområden och naturreservat på olika sätt. Idrottsförvaltningen har under året deltagit i förvaltningsövergripande möten om möjligheten att få till besökstoalletter i fler naturområden. En av de viktigaste framgångsfaktorerna för ökad tillgänglighet är tillgången till en toalett. Detta efterfrågas av de flesta besökare. I några reservat finns kaféer som erbjuder toalett, men i en majoritet av reservaten begränsas besöken på grund av bristen på toalletter. I andra områden har delar av reservaten blivit en sanitär olägenhet.

Förvaltningarna har tillsammans analyserat geografiska behov samt utmaningar för basutbud/toalletter i reservaten. Den förvaltningsövergripande gruppen arbetar nu med siktet på tre piloter inom Rågsved naturområde, Nackareservatet och Ågesta. Det är dock en utmaning att få till stånd toalletterna på grund av att ansvarsfrågan för investering, ägande och drift inte är tydligt formulerat i stadens gränssnittslista. Ett förtydligande bör komma till stånd. Då uppdateringen av gränssnittslistan kan ta tid finns det ett behov av att avsätta resurser för investering och drift till de förvaltningar som nu tar initiativ till att anlägga och drifva ett basutbud.

För Rågsveds naturreservat är Årsta- Enskede- Vantörs stadsdelsförvaltning initiativtagare. För Nackareservatet är fastighetskontoret initiativtagare och för Ågesta är idrottsförvaltningen initiativtagare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
-----------	------------	-----------	-----------

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska tillsammans med idrottsnämnden, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och trafiknämnden, arbeta med att tillgängliggöra naturreservaten för stockholmarna samt hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten.	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Idrottsnämnden bidrar till en hållbar miljö

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Latrintömningsstationerna minskar föroreningarna i Mälaren och Östersjön.

Analys

Fritidsbåtar förorenar vattendragen med bland annat latrin och därför infördes 2015 ett lagkrav på att fritidsbåtar ska ha tillgång till latrintömningsstationer. Nämndens inriktning har därför varit att uppfylla Stockholms stad mål med att installera ytterligare latrintömningsstationer i Mälaren som är tillgängliga för stadens båtklubbar, enskilda fritidsbåtsägare samt båtar som passerar Stockholm. Nämndens ambition har varit att anlägga latrinpumpar som ska vara tillgängliga användarvänliga, enkla att förstå och väl synliga, genom sin höjd och utformning. Under året har idrottsnämnden ansökt och fått beviljat investeringsmedel för vattenåtgärder i syfte att under 2018 färdigställa en ny latrintömningsstation vid Eriksdal. Dessvärre har projektet inte kunnat slutföras under året då det tog längre tid än beräknat att få erforderliga tillstånd. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering för att kunna slutföra det påbörjade projektet under 2019. Syftet med projektet är att motverka spridningen av miljögifter såsom fosfor och kväve i Mälaren och minska spridningen och belastningen av bland annat tarmbakterier och läkemedelsrester på kustvatten och stränder i Stockholms sjövattnet.

Den biologiska mångfalden och dess ekosystemtjänster, bland annat möjligheten till rekreation genom friluftsbad och fiske, påverkas av flera förhållanden och aktiviteter. Idrottsnämnden gynnar den biologiska mångfalden genom att anlägga reproduktionslokaler för groddjur och fiskar. Idrottsförvaltningen har under året anslutit till projektgruppen Grodkollen och arbetar aktivt tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och föreningslivet för att anlägga och restaurera grodvatten. Groddjur har en utsatt position såväl globalt som lokalt i Stockholms närmatur. Idrottsnämnden via projektet Grodkollen strävar efter bevarandet av dessa djur i Stockholm och har av den anledningen anlagt en ny groddjursdamm i Vinterviken. Projektet som delfinansieras via bidrag från Naturvårdsverket slutfördes under året och beräknas bidra till att skapa stor biologisk mångfald och blir ett sätt att få naturen närmare till stockholmarna.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

● Uppfylls helt

Analys

Att förebygga och ta hand om avfall resurseffektivt är en del i stadens miljömål. Åtgärder inom avfallsområdet ger möjligheter att begränsa klimatpåverkan och bidrar till att nå en giftfri miljö i Stockholm. Idrottsnämnden har ett ansvar för att alltid eftersträva en effektiv avfallshantering som en del i Stockholms stads miljöarbete.

Nämndens arbete med avfall ligger i linje med stadens avfallsplan som i sin tur bygger på samma prioriterade områden som EU uppger om i sitt ramdirektiv om avfallspolitik. Nämndens strategiska arbete är att ta fram avfallsplaner för samtliga idrottsanläggningar. Varje anläggning ska ha en egen avfallsplan som är anpassad till den typ och mängd av avfall som förekommer i anläggningen. Ett av områdena inom avfallshantering som nämnden har valt att inrikta sig på är matavfallsåtervinning där målsättningen är att återvinna 70 procent av det tillgängliga matavfallet till år 2020. Under 2018 har idrottsnämnden i samarbete med Stockholm vatten och avfall etablerat matavfallsåtervinning vid stadens tre största simhallar, Eriksdalsbadet, Åkeshovs-, samt Farsta sim- och idrottshall.

Nämndmål:

Verksamheterna ska omhänderta uppkommet avfall på ett resurseffektivt sätt

● Uppfylls helt

Förväntat resultat

Bemannade idrottsanläggningar har en plan för att utveckla avfallshanteringen enligt Stockholms stads avfallsplan.

Analys

För att nå en hållbar hantering av avfallet från stadens idrottsanläggningar har idrottsförvaltningen startat ett långsiktigt arbete som bygger på att färdigställa en detaljerad och anpassad avfallsplan för varje anläggning. Detta i linje med Stockholms stads nya avfallsplan. Avfallsplanerna beskriver hantering av avfallet vid inköp av varor, sortering och förvaring av avfallet vid anläggningarna samt borttransporten av avfallet. Planerna beskriver även nämndens löpande arbete för bättre avfallshantering och minskad mängd avfall från idrottsanläggningarna och innehåller information och datastatistik som underlättar uppföljningen av avfallshanteringen i varje anläggning.

Under 2018 har idrottsförvaltningen färdigställt avfallsplaner för 20 anläggningar som adderas till simhallarnas avfallsplaner som färdigställdes 2017. Totalt har nu 30 idrottsanläggningar en egen avfallsplan vilket innebär att idrottsförvaltningen uppnår det uppsatta målet med att 40 procent av anläggningarna har en plan för arbetet med avfall. Under året har idrottsnämnden även startat sortering och återvinning av matavfall vid ytterligare två anläggningar, Åkeshovs- samt Farsta sim- och idrottshall. Matavfallet från dessa anläggningar förs vidare till kommunens insamling via Stockholm vatten och avfall och blir till biogas. Sedan tidigare har

idrottsnämnden även etablerat matavfallsåtervinning vid Eriksdalsbadet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anläggningar som har en plan för arbetet med avfall	40 %			20 %		40 %		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5 Stockholms miljö är giftfri

 Uppfylls helt

Analys

Byggvarubedömningen, BVB

För att främja produktutveckling mot en giftfri miljö har idrottsnämnden lagt in en bestämmelse i ramavtalen där Byggvarubedömningen, BVB, behandlas. Bestämmelsen om BVB finns i ramavtalen för byggtekniska arbeten, VS-/rörarbeten, el- och teletekniska arbeten, måleriarbeten, smidesarbeten, mark- och anläggningsarbeten. Nämnden har även lagt till bestämmelsen om byggvarubedömningen, BVB, vid de upphandlingar som ligger utanför ramavtal för att säkerställa att samtliga arbeten som genomförs vid idrottsanläggningar främjar hållbarhetsbedömda varor och god miljö.

Spridning av mikroplaster

En viktig miljöfråga som har varit högaktuell under året är spridningen av mikroplaster. Idrottsnämnden deltog aktivt i arbetet med att undersöka vilka källor som lokalt orsakar spridning av mikroplaster. Arbetet som leddes av miljö- och hälsoskyddsnämnden på uppdrag av kommunfullmäktige resulterade i en handlingsplan för minskad spridning av mikroplaster innehållande rekommendationer och förbättringsåtgärder för samtliga berörda förvaltningar och bolag i staden.

Bland de mikroplastkällor och spridningsvägar som behandlas i handlingsplanen återfinns konstgräsplaner med ifyllnader av gummi och termoplaster som har identifierats som en av spridningskällorna. Idrottsnämnden som ingick i projektgruppen för att ta fram handlingsplanen, har varit med i framtagningen av rekommendationer och förbättringsåtgärder för hantering av mikroplaster vid konstgräsplaner. De förbättringsåtgärder som redan påbörjats är ett projekt i samråd med fastighetsnämnden där andra miljövänliga alternativ till gummigranulat och granulatfria konstgräsplaner kommer att testas som underlag i stadens fotbollsplaner. Projektet beräknas bli klart våren 2019. En annan förbättringsåtgärd som förvaltningen också har startat är en fördjupad kartläggning av skötsel och underhåll vid samtliga befintliga konstgräsplaner. Resultatet från kartläggningen kommer sedan att användas för att initiera nya rutiner för skötsel och underhåll av konstgräsplanerna för att minska spridningen av mikroplaster. Nämnden planerar vidare att initiera ytterligare åtgärder i syfte att minska spridningen av mikroplaster från stadens konstgräsplaner.

Båtbottentvätt

Den mest förekommande miljörisken kopplad till båtverksamhet är läckage av metaller och andra miljögifter till mark och vatten från båtbottnfärg innehållande biocider. Under året har idrottsnämnden i samråd med miljö- och hälsoskyddsnämnden utrett borsttvätt som ett alternativ för att komma åt miljögifter från fritidsbåtarna och motverka dess spridning i Mälaren. Målsättningen med utredningen har varit att utvärdera de ekonomiska och miljömässiga aspekterna som en borsttvättstation i Mälaren skulle medföra. I miljöaspekterna ingick en undersökning av lämplig placering i Mälaren för en borsttvättanläggning. Flera strategiska platser har identifierats närliggande de högtrafikerade sträckorna och stadens största båtklubbar. Detta i syfte att uppnå störst miljönytta. Bland de utvalda platserna återfinns Västerbrons hamn och Ulvsundaviken. Med sikte på att nå störst miljöeffekt har idrottsnämnden tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden även undersökt vilka tekniska lösningar och leverantörer för borsttvättanläggningar som finns på marknaden och utvärderat både fördelaktiga och negativa miljöaspekter för varje anläggningstyp. För de ekonomiska aspekterna har idrottsnämnden gjort en livscykelanalys i syfte att granska lönsamheten för en borsttvättstation och har som strategi att få till ett samarbete med en eller flera båtklubbar. Idrottsförvaltningen har tillsammans med miljöförvaltningen påbörjat ett arbete som innebär att en borsttvättstation finansieras av en båtklubb via LOVA-bidrag samt den entreprenör för borsttvätten som anlitas av båtklubben. Driften av borsttvättstationen kommer att finansieras genom en avgift som båtägarna får betala vid varje tvätt. Under det kommande året ska båda förvaltningen föra en dialog med den aktuella båtklubben och gå igenom de förberedelseåtgärder som krävs för anläggandet av en borsttvättstation.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %			100 %		80 %	80%	2018

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska tillsammans med idrottsnämnden ta fram en finansieringsmodell och verka för etablerandet av en båtbottentvätt i syfte att minska miljögifter i Stockholms vatten. Exploateringsnämnden ska bistå nämnderna avseende lokaliseringsfrågor	2018-01-01	2018-12-31	
Analys Arbetet har inriktats på att få till ett samarbete mellan en båtklubb, som söker LOVA-bidrag från länsstyrelsen samt en entreprenör för att möjliggöra etablerandet av en båtbottentvätt. Finansieringen sker då genom att båtägarna betalar en avgift för varje båtbottentvätt. En lägesredovisning skedde till nämnderna i juni.			

Nämndmål:

Idrottsnämnden erbjuder en sund kemikaliehantering i stadens idrottsanläggningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Det centrala kemikalierregistret har optimerat förvaltningens hantering av kemikalier i anläggningarna, vilket innebär rätt kemikalier till rätt dosering till gagn för såväl miljö som hälsa.

Analys

Idrottsanläggningar förbrukar stora mängder kemikalier. Det är framför allt simhallar som kräver stora mängder kemikalier där den största delen används vid rening av bassängvatten. Utöver driftkemikalier, förbrukas även stora mängder kemikalier vid städning av anläggningarna. Idrottsnämnden ansvarar idag endast för städkemikalier medan driftkemikalier vid ishallar, fotbollsplaner samt simhallar ligger under fastighetskontorets ansvar.

Idrottsförvaltningen förbrukar och hanterar många olika kemikalier till tvätt och städning. Ett kemikalierregister ger bättre möjligheter att bedöma kemikaliernas risker för miljö och hälsa samt ger kunskap om volymer och kostnader. Under 2018 har förvaltningen slutfört registreringen av samtliga kemikalier i stadens centrala register för 30 procent av inomhusanläggningarna med störst förbrukning av kemikalier. Registrering av kemikalierna har lett till att förvaltningen har kunnat spåra tre kemikalieprodukter innehållande utfasningsämnen som kan vara farliga för miljön. Produkterna ersätts med miljövänligare alternativ.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel anläggningar som har registrerat sina kemikalier i kemikalierregistret	30 %					30 %		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.6 Inomhusmiljön i Stockholm är sund

 Uppfylls helt

Analys

Människor tillbringar en stor del av sin tid inomhus och idrottsnämnden inser vikten av att ha en sund och behaglig inomhusmiljö. Arbetet med att förebygga risker för besökare och personal sker fortlöpande i underhållet av fastigheterna. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har dessutom en kontinuerlig tillsyn av inomhusmiljöerna och deras råd leder till förbättringar.

Nämndmål:

Idrottsnämnden tillhandahåller en god miljö i stadens idrottsanläggningar

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inomhusmiljön i idrottsanläggningarna med avseende på bland annat ventilation, luft och vattenkvalitet har förbättrats.

Analys

I Stockholms stads idrottsanläggningar anpassas inomhusluften till den typ av aktivitet och idrott som utövas. I stadens simhallar är inomhusluften varm och fuktig vilket kan innebära hälsorisker om fukt- och koldioxidhalterna är för höga.

För att säkerställa en behaglig inomhusluft har idrottsförvaltningen utvärderat kvaliteten på inomhusluften genom att utföra mätningar av fukt- och koldioxidhalten samt kartlägga variationer i inomhustemperaturen. Mätningarna genomfördes vid stadens nyrenoverade simhallar Åkeshovs- och Farsta sim- och idrottshall. Efterföljande analyser och ytterligare mätningar är planerade till kommande år i syfte att bevara en sund inomhusluft i stadens samtliga simhallar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel simhallar där temperaturen samt fukt- och koldioxidhalten mäts och kartläggs.	10 %			10 %		10 %		2018

KF:s inriktningsmål:

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Ett arbete med att förbättra organisation och styrning av förvaltningens olika processer har pågått under året. Vissa delar har gjorts tillsammans med fastighetskontoret.

Idrottsnämnden och fastighetsnämnden samarbetar med utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, för att i större utsträckning samplanera idrottshallar för att både tillgodose skolans verksamhet och föreningslivet.

Idrottsnämnden har ett bra och kontinuerligt samarbete med arbetsmarknadsnämnden för placering av aspiranter till praktik och Stockholmsjobb. Samarbetet under 2018 innebar bland annat att antalet rekryteringsträffar utökades från en till två träffar där ett antal av idrottsförvaltningens chefer och arbetsledare intervjuade och därefter placerade drygt 30 aspiranter på olika idrottsanläggningar.

Under året har förvaltningen anslutit till det internationella samarbetet Active Citizens Worldwide. Det är ett samarbete mellan städer för att analysera den fysiska aktivitetsnivån hos befolkningen, vad som påverkar den och vilka effekter fysisk aktivitet får på samhället i ett ekonomiskt, socialt och hälsomässigt perspektiv. Landstingets enhet för hälsoläge och

vårdbehov är en viktig partner i det samarbetet.

Nämndens driftbudget uppgår till 698,9 mnkr netto. Ett nettoöverskott om 20,3 mnkr redovisas inom driftbudgeten, varav 14 mnkr utgörs av självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Inom investeringsbudgeten redovisas ett överskott om 4,4 mnkr, som förvaltningen föreslår nämnden att begära ombudgetering för till 2019.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1 Stockholm är en världsledande kunskapsregion

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden samarbetar sedan tidigt 80-tal med Stockholms Universitet i forskningsprojektet Ung livsstil. Forskningsprojektet undersöker barn och ungdomars levnadsvanor, hälsa, fritids- och skolsituation samt preferenser för fritid och inkluderar bakgrundsfaktorer gällande jämställdhet och jämlikhet. Undersökningarna ligger till grund för inriktningen på nämndens arbete med barn och unga och bidrar även till att utvärdera effekterna av nämndens insatser.

Under året har förvaltningen anslutit till det internationella samarbetet Active Citizens Worldwide. Det är ett samarbete mellan städer för att analysera den fysiska aktivitetsnivån hos befolkningen, vad som påverkar den och vilka effekter fysisk aktivitet får på samhället i ett ekonomiskt, socialt och hälsomässigt perspektiv. Landstingets enhet för hälsoläge och vårdbehov är en viktig partner i det samarbetet.

Förvaltningen har under 2018 tagit emot studenter i deras verksamhetsförlagda del av utbildningen. Studenterna läser vanligtvis på program kopplade till friskvård, badanläggning eller fritidsledare, men även blivande idrottslärare har praktiserat på anläggningarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	5					3	Tas fram av nämnden	VB 2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har ett bra och kontinuerligt samarbete med arbetsmarknadsnämnden för placering av aspiranter till praktik och Stockholmsjobb. Samarbetet under 2018 innebar bland annat att antalet rekryteringsträffar utökades från en till två träffar där ett antal av idrottsför-

valtningens chefer och arbetsledare intervjuade och därefter placerade drygt 30 aspiranter på olika idrottsanläggningar.

I likhet med tidigare år har nämnden tillhandahållit platser för feriejobbande ungdomar, som avlönas av stadsdelsnämnderna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	24 st	21 st	3 st	20 st		15 st	500 st	VB 2018
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	116					116 st	9 000 st	VB 2018
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	40			35		40 st	1 000 st	VB 2018
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	0 st	0 st			0 st	9 000 st	VB 2018
Analys								
Respektive feriearbetande ungdom beräknas en gång och det är den förvaltning som ansvarar för budgeten för anställningen som får tillgodoräkna sig ungdomen. Förvaltningen avlönar inte de feriearbetare som avses i indikatorn, dock sker placeringar inom idrottsförvaltningens verksamhet.								

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

 Uppfylls helt

Analys

Ett arbete med att förbättra organisation och styrning av förvaltningens olika processer har pågått under året. Vissa delar har gjorts tillsammans med fastighetskontoret, till exempel beställningsprocessen av investeringar.

Idrottsnämnden och fastighetsnämnden samarbetar med utbildningsnämnden och Skolfastigheter i Stockholm AB, SISAB, för att i större utsträckning samplanera idrottshallar för att både tillgodose skolans verksamhet och föreningslivet.

Ett nettoöverskott om 20,3 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten, varav 14,0 mnkr avser självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 4,4 mnkr, varav 3,2 mnkr beror på att en mindre del än beräknat av totalkostnaden för konstsnöspår i Ågesta fallit ut 2018. Resterande del överskottet om 1,2 mnkr beror på att den latrintömningsstation som nämnden ansökte budgetjustering för i samband med tertialrapport 1 inte kunnat slutföras.

EU-policyriktlinjer

Förvaltningen har representerat staden på ECCARs årliga huvudkonferens där temat var kultur, idrott och mångfald. Det genomfördes presentationer och debatter på konferensens tema

och utbyttes erfarenheter mellan städer och organisationer. Förvaltningen har även påbörjat förberedelser för att genomföra ett EU-projekt under kommande år.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	97,1 %			95,5 %		100 %	100 %	VB 2018
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	97,1 %			95,5 %		100 %	100 %	VB 2018
  Nämndens prognossäkerhet T2	-3 %			-3 %		+/- 1 %	+/- 1 %	2018
Analys								
Den främsta orsaken till skillnaden mellan bokslut och prognos i teritalrapport 2 är att utfallet för självkostnadshyror till fastighetsnämnden är 13,7 mnkr lägre än den prognos som erhöles i samband med tertialrapport 2.								

Nämndmål:

Idrottsnämndens verksamhet bedrivs effektivt och rymms inom tilldelad budget

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Inom tilldelad budget bedriver nämnden en effektiv verksamhet som svarar mot givna uppdrag.

Analys

Ett nettoöverskott om 20,3 mnkr redovisas jämfört med budget inom driftbudgeten, 14,0 mnkr av överskottet utgörs av överskott för självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Resterande överskott om 6,3 mnkr beror främst på högre intäkter för sim- och idrottshallar än beräknat, försenade IT-projekt, lägre energikostnader och färre ansökningar än beräknat inom förningsstödet.

Inom investeringsbudgeten redovisas ett nettoöverskott om 4,4 mnkr jämfört med budget. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering med 4,4 mnkr till 2019 på grund av att större del än beräknat av totalkostnaden för projektet att anlägga ett konstnospår i Ågesta kommer falla ut 2019 samt att förvaltningen inte hann färdigställa latrintömningsstationen vid Eriksdal 2018.

KF:s inriktningsmål:

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

I ett demokratiskt hållbart Stockholm har flickor och pojkar lika goda förutsättningar att idrotta och motionera. Då fler pojkar än flickor är fysiskt aktiva är satsningar på att få fler flickor i rörelse viktiga. För att synliggöra eventuella skillnader mellan pojkar och flickor använder nämnden könsuppdelad statistik när så är möjligt. Skillnader i resursfördelning mellan pojkar och flickor synliggörs genom en modell där nyinvesteringar inom fastighetsnämndens budget för idrottsinvesteringar redovisas ur ett könsperspektiv i samband med planering.

Nämnden genomför jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden men når endast delvis upp till målet för indikatorn på grund av att rutiner inte fungerat fullt ut i början av året.

Nämnden bidrar även till inriktningsmålet genom att arbeta för att verksamheter ska vara tillgängliga för alla bland annat genom att erbjuda aktiviteter som särskilt riktar sig till personer med funktionsnedsättning samt genom att informera om det utbud som finns.

Nämnden ska vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor och har under året genomfört en rad olika utbildningssatsningar. Nämnden når inte upp till målen för indikatorerna Aktivt medskapandeindex och Index bra arbetsgivare. För att höja dessa värden har varje arbetsplats diskuterat viktiga områden för sin arbetsplats samt tre gemensamma områden där det övergripande resultatet var nedåtgående eller märkbart lägre än för staden i snitt. Nämnden når upp till målet för sjukfrånvaron men inte för sjukfrånvaro dag 1-14 där tendensen kan utläsas i hela Stockholms stad och där förvaltningen har för avsikt att fortsätta arbeta aktivt med tidiga och riktade insatser.

I Stockholm ska ingen behöva vara rädd för våld. Idrottsnämnden deltar i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism samt arbetar genom Program Supporter med att skapa trygga idrottsevenemang framför allt inom fotboll. Stadens idrottsanläggningar ska upplevas som trygga och säkra för alla. Förvaltningen har även arbetat vidare med att öka kunskaperna bland medarbetarna när det gäller att hantera situationer som kan innebära hot, våld och konflikter.

Nämnden har under året sett över upphandling av varor och tjänster så att lagen om offentlig upphandling, LOU, följs samt för att utveckla och ställa relevanta krav i upphandlingar för hållbar riktning. Under året har nämnden regelbundet följt upp e-handeln och utbildat nya och gamla användare i systemet. Nämnden strävar efter att öka andelen elektroniska inköp men når endast delvis målet för indikatorn.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.1 Stockholm är en jämställd stad där makt och resurser fördelas lika

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden arbetar för att nämndens resurser ska fördelas jämnt mellan flickor och pojkar respektive män och kvinnor. Fler pojkar än flickor är fysiskt aktiva och idrottar inom föreningslivets regi. Nämnden arbetar därför särskilt för att stimulera fler flickor till att börja idrotta eller motionera.

För att synliggöra eventuella skillnader mellan pojkar och flickor använder nämnden könsuppdelad statistik när så är möjligt. Skillnader i resursfördelning mellan pojkar och flickor synliggörs genom en modell där nyinvesteringar inom fastighetsnämndens budget för idrottsinvesteringar redovisas ur ett könsperspektiv i samband med planering. Dessutom redovisas hur medlemsaktivitetsstödet fördelas mellan pojkar och flickor. För att synliggöra och analysera vilka konsekvenser förslag får för kvinnor/flickor respektive män/pojkar genomför förvaltningen jämställdhetsanalyser i tjänsteutlåtanden.

Kommunfullmäktiges mål bedöms vara helt uppfyllt trots att målsättningen för indikatorn inte uppfylls helt. Indikatorn uppfylls endast delvis på grund av bristande administrativa rutiner i

början av året vilket påverkat ett fåtal tjänsteutlåtanden. Bedömningen av måluppfyllelse grundar sig på det jämställdhetsarbete som bedrivits under året och som även beskrivs under nämndmålet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel tjänsteutlåtanden som innehåller en jämställdhetsanalys	92,11 %			50 %		100 %	100 %	VB 2018
Analys Förvaltningen når inte det uppsatta målet för indikatorn. Under våren fungerade inte rutinerna för jämställdhetsanalyser fullt ut och tre tjänsteutlåtanden saknade analys. Under resterande delen av året har rutinerna fungerat väl och samtliga relevanta tjänsteutlåtanden har haft jämställdhetsanalys.								

Indikatorn beskriver andelen upprättade och relevanta tjänsteutlåtanden hos respektive nämnd som innehåller en jämställdhetsanalys.

Nämndmål:

Flickor och pojkar har lika goda förutsättningar att idrotta och motionera i Stockholm

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Flickors och pojkars förutsättningar att idrotta och motionera tillgodoses i lika utsträckning. Fler flickor har blivit fysiskt aktiva.

Analys

Det är fler pojkar än flickor som är fysiskt aktiva både inom föreningsidrotten och totalt sett. Könsfördelningen inom båda områdena är ungefär 60 procent pojkar och 40 procent flickor. Idrottsförvaltningen har under året, liksom tidigare år, arbetat efter två parallella strategier för att öka jämställdheten inom idrottandet/motionerandet. Den ena strategin syftar till att i större utsträckning tillgodose flickors preferenser och önskemål inom idrotten genom investeringar i anläggningar och genom att skapa verksamheter. Den andra strategin syftar till att främja flickor att utöva idrotter eller motionsformer som idag är pojkdominerade samt att få pojkar att utöva idrotter/motionsformer som är flickdominerade. Exempel på det är drop in-fotboll där en del av tiden avsätts för endast flickor samt dansträningar där både flickor och pojkar är välkomna.

Rågsveds IF avslutade under hösten sitt idrottsbonusprojekt riktat till tonårsflickor i Rågsved och har nu öppnat en ny sektion i sin förening för att fortsätta verksamheten som har inriktning på Dancehall. För verksamheten har föreningen vunnit ett jämställdhetspris.

Inom ramen för det lokala utvecklingsarbetet har förvaltningen i samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning och en lokal fotbollsförening startat drop in-fotboll där en del av verksamheten är särskilt riktad mot flickor. Den lokala fotbollsklubben har engagerat damlaget i aktiviteten, genom samarbete med ungdomsrådet UNGSK och genom att tre tjejträffar med syfte att aktivera flickor anordnades under hösten/vintern 2018. Idrottsförvaltningen står för ledararvode under tjejtiden via drop-in bidrag, Skärholmens stadsdelsförvaltning står för le-

dararvode under mixtiden när både pojkar och flickor spelar och Stockholmsidrotten finansierar de tre tjejträffarna samt en del materialinköp till klubben.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel av medlemsaktivitetsbidraget som går till flickor 7-20 år	40 %			37 %		40 %		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

 Uppfylls helt

Analys

Kompetensförsörjning

Idrottsförvaltningen har bidragit till kommunfullmäktiges mål genom att utveckla strategiska arbetssätt för kompetensförsörjning och genomföra riktade insatser för att erbjuda attraktiva arbetsplatser med hög frisknärvaro. Förvaltningen har bland annat genomfört utbildningssatsningar för att skapa trygga arbetsplatser, höja kunskapsnivån inom service och bemötande och ge ökade insikter om hur var och en kan påverka sin lön. För förvaltningens chefer och arbetsledande befattningar har även kunskapshöjande insatser gjorts inom det systematiska arbetsmiljöarbetet, kompetensbaserad rekrytering och det interna hälsofrämjande arbetet.

Kompetensutvecklingsatsningen

Förvaltningens chefsgrupp har under året deltagit i det värdegrunds- och varumärkesarbete som inleddes under 2017. Syftet har varit att skapa ett gemensamt förhållningssätt som ledare samt tydliggöra de förväntningar som finns på rollen som chef och ledare på idrottsförvaltningen. Varje chef ska också vara en tydlig bärare av den gemensamt skapade värdegrunden. Under det gångna året har chefsgruppen träffats vid ett flertal tillfällen och i workshopform diskuterat vad förvaltningen står för, vilken vision och position förvaltningen ska ha samt vad det ställer för krav på cheferna. I början av 2018 genomfördes även som komplement tre workshops med totalt 45 medarbetare inom området värderingar och varumärke kopplat till uppdrag och verksamhet. Arbetet under året har skett parallellt för stora chefsgruppen och ledningsgruppen med koppling till det större arbetet där ledningsgruppen bland annat har förädlat och konkretiserat förslag från chefsgruppen.

Utifrån diskussioner på olika nivåer har bland annat tre värdeord tagits fram som alla chefer under hösten har förankrat hos sina medarbetare. Parallellt med detta har även utbildningsinsatser gjorts inom området service och bemötande. Ett par medarbetare har internt utbildat alla förvaltningens medarbetare inom detta område för att säkerställa ett bra och välkomnande bemötande gentemot varandra och mot kunder där ett tydligare kundfokus har skapats.

En förvaltningsidé, vision samt position har även tagits fram genom workshoparbete med cheferna. Alla delar är ännu inte lanserade inom organisationen, men detta kommer att ske under våren 2019, där alla medarbetare kommer att delta i halvdagarsseminarium. Ett dokument

”Medarbetarplan” kommer att skapas där ovanstående delar finns med tillsammans med exempelvis mall för medarbetarsamtal, lönekriterier, stadens personalpolicy med mera. Arbetet från 2018 ska finnas som en röd tråd i varje medarbetares arbete samt bidrag till verksamhet och arbetsmiljö. Både chefer och medarbetare ska veta vilket ansvar och vilka förväntningar som finns på respektive roll. Målsättningen är att definiera ett förhållningssätt hos alla medarbetare i form av medledarskap.

Långt och hållbart arbetsliv

För att säkerställa att nämnden erbjuder en arbetsmiljö som främjar ett långt och hållbart arbetsliv har förvaltningens incidentrapportering utvecklats, delegering av arbetsmiljöuppgifter har setts över och en gemensam arbetsmiljöutbildning har hållits med fastighetskontoret med utgångspunkt i samordningsansvaret.

Den totala sjukfrånvaron har under året fortsatt att sjunka. Trenden är fortfarande att kvinnor i högre grad än män är frånvarande vilket märks i såväl den korta som den längre sjukfrånvaron. Arbetet med tidiga insatser och framtagande av planer för återgång i arbete har fortsatt under året och företagshälsovården har använts som stöd vid olika insatser på individ- och gruppnivå för att förebygga och minska sjukfrånvaron. Samtliga chefer har även genomgått utbildning i aktiv rehabilitering.

Lika rättigheter och möjligheter samt diskriminering

Under året har personalpolicyn och förvaltningens riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling konkretiserats på samtliga arbetsplatsträffar. Chefer har deltagit vid stadsövergripande seminarier för att få ökad förståelse för personalpolicyn och vid implementering av policyn har även förvaltningens egna framarbetade etiska riktlinjer och verktyg kopplade till dessa använts på arbetsplatserna. Två diskrimineringsärenden avseende sexuella trakasserier har utretts under året.

Kommunfullmäktiges mål bedöms vara helt uppfyllt trots att nämnden har tre indikatorer som endast uppfylls delvis. En helhetsbedömning har gjorts utifrån det arbete och de satsningar som genomförts inom området under 2018. De avvikelser som redovisas i indikatorerna är även mycket små.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex 	78	79	77	79		80	81	2018
Analys Resultatet från årets medarbetarenkät gav ett AMI-värde (Aktivt medskapandeindex) på 78 vilket är en punkt lägre än 2017 års värde och två punkter lägre än uppsatt årsmål. Åtgärd som vidtogs för att höja värdet till 2019 var att, förutom de områden som varje arbetsplats identifierade som viktiga för just sin arbetsplats, även diskutera tre gemensamma områden där det övergripande resultatet var nedåtgående eller märkbart lägre än för staden i snitt.								
  Index Bra arbetsgivare 	84			87		88	84	2018
Analys Förvaltningen har värdet 84 på index Bra arbetsgivare för 2018. Detta är samma värde som för samtliga fackförvaltningar 2018, dock är det en minskning med 3 indexpunkter jämfört med föregående mätning 2017. Åtgärd som vidtogs för att höja värdet till 2019 var att, förutom de områden som varje arbetsplats identifierade som viktiga för just sin arbetsplats, även diskutera tre gemensamma områden där det övergripande resultatet var nedåtgående eller märkbart lägre än för staden i snitt.								
  Sjukfrånvaro 	5 %	4,1 %	6,4 %	5,1 %		5,2 %	tas fram av nämnden	VB 2018
  Sjukfrånvaro dag 1-14 	1,7 %	1,4 %	1,8 %	1,5 %		1,5 %	tas fram av nämnden	VB 2018
Analys Tendensen med en ökad korttidsfrånvaro kan utläsas i hela Stockholms stad. Förvaltningen har för avsikt att fortsätta jobba aktivt med tidiga och riktade insatser.								

Nämndmål:

Idrottsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder hälsofrämjande arbetsplatser

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Varje medarbetare och chef har goda förutsättningar för att kunna göra ett bra arbete, nå målen och må bra i sin arbetssituation. Ledarskapet präglas av en tydlig kommunikation med klara målbilder.

Analys

Förvaltningen har fortsatt att satsa på det interna hälsofrämjande arbetet där omarbetade riktlinjer och arbetsdokument under våren togs fram. Den årliga aktivitetsdagen genomfördes i samarbete mellan Farsta sim- och idrottshall och Farsta idrottsplats och årets hälsosamma arbetsplats utsågs. Ett projekt för att nå ökad hälsokompetens inleddes under våren i samarbete med företagshälsovården. Intresset för deltagande har varit stort och ett tjugotal medar-

tare har under året varit aktiva i projektet som gett gott resultat.

Som ett stöd i arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och för lika rättigheter har ett material tagits fram till förvaltningens chefer. Materialet består av ett kartläggningsverktyg och presentation med diskussionsfrågor för genomgång på arbetsplatsträffar. Detta kommer, tillsammans med ett liknande stödmaterial för att säkerställa den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, att implementeras under 2019.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra kompetensutvecklingsinsats för chefer med fokus på att skapa ett transparent, hållbart och närvarande ledarskap	2018-01-01	2018-12-31	
 Genomföra projekt för ökad hälsokompetens inom det interna hälsofrämjande arbetet	2018-01-01	2018-12-31	
 Konkretisera personalpolicyn inom prioriterade områden på respektive arbetsplats	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till målet genom att de egna verksamheterna anpassar aktiviteter så att alla individer ska känna sig välkomna och ha möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Detsamma gäller verksamheter inom föreningslivet som ges stöd. Kontinuerlig utbildning i bemötande sker för personal i stadens idrottsanläggningar. Det ger också positiva resultat i de kundundersökningar som genomförts. Genomförda utbildningar och andra åtgärder följer stadens program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022.

Nämndmål:

I stadens idrottsanläggningar och i idrottsnämndens verksamheter förekommer ingen diskriminering

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Medarbetarna har en god serviceanda och ett gott bemötande och tar ansvar för att besökarna på anläggningarna kan känna sig trygga och fria och inte riskera att mötas av trakasserier, diskriminering, hot eller våld.

Analys

Under året har förvaltningens riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling behandlats på samtliga arbetsplatsträffar. En ökad kännedom i dessa frågor bör även ha en positiv effekt på bemötandet externt.

Förvaltningen har genomfört bemötandebildningar för samtliga avdelningar under året i syfte att bli än bättre på bemötande både inom organisationen och framför allt gentemot besö-

kare. Utbildningsinsatsen har varit uppskattad av många medarbetare.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

 Uppfylls helt

Analys

I alla viktiga beslut som berör barn och ungdomar ska deras rättigheter beaktas. Idrottsnämnden arbetar vidare med den tidigare framtagna barnchecklistan samt genomför barnkonsekvensanalyser i alla relevanta tjänsteutlåtanden. För att lyckas med målsättningen att nå fler med idrott och motion har nämnden arbetat med att möta framför allt ungdomars preferenser för idrott och särskilt på att i större utsträckning tillgodose flickors önskemål.

Nämndmål:

Barn och ungas rättigheter respekteras och nämnden lever upp till barnkonventionen

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

I alla insatser som riktar sig till barn och unga genomsyras förvaltningens arbete av att barnperspektivet och barnets rättigheter tas tillvara. Medarbetarna får stöd i detta genom utbildning och praktiska verktyg. Barns och ungas perspektiv och synpunkter tas tillvara i verksamheter som stöds av nämnden.

Analys

I idrottsnämndens uppdrag ligger att prioritera barn och ungdomar i arbetet med att öka den fysiska aktiviteten. Idrottsnämnden använder i relevanta sammanhang barnkonsekvensanalyser som underlag inför att idrottsanläggningar ska byggas eller renoveras.

Det uppdrag som idrottskoordinatorerna har innebär att samordna, koordinera och skapa aktiviteter för unga och i det ligger att uppmärksamma de ungas önskemål om val av aktiviteter men också tid och plats. En grupp som särskilt uppmärksammas vid planering av aktiviteter är flickor i socioekonomiskt svagare områden. Både idrottskoordinatorerna och simhallarna erbjuder många drop in-aktiviteter som riktar sig till flickor i dessa områden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal anläggningar i ytterstaden som löpande erbjuder	7 st			7 st		5 st		2018

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
öppen ledarledd verksamhet för ungdomar								

Under året har förvaltningen haft öppen ledarledd verksamhet på sju anläggningar. Utöver det har idrottsföreningar genom initiativ och stöd från idrottskoordinatorerna erbjudit sådan verksamhet på ytterligare fyra anläggningar.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.5 Stockholm är en stad där ingen behöver vara rädd för våld

● Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har under året deltagit i det stadsövergripande arbetet mot våldsbejakande extremism. Den handlingsplan som upprättats har under året kompletterats och utvecklats. I arbetet sker ett samarbete med andra berörda nämnder samt stadsledningskontoret. Nämnden har under året även fortsatt samarbetet med stadsdelsnämndernas trygghetsfunktioner, både när det gäller förebyggande och avhjälpande åtgärder.

2017 genomfördes en utbildning för anläggningschefer där de fick verktyg för att handleda sina medarbetare i att arbeta mer systematiskt kring hanteringen av det enskilda mötet med en hotfull individ. 2018 har förvaltningen utifrån innehållet i denna utbildning arbetat vidare på idrottsanläggningarna med att anpassa rutiner och arbets sätt för att förebygga och minimera händelser som leder till hot och våld. 2018 har också möjligheten att använda sig av stadens mobila ordningsvakter införts på samtliga idrottsanläggningar.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel medarbetare som gått utbildning kring att upptäcka barn som upplever våld i nära relation samt hedersrelaterat våld, konsekvenser av det och hur man kan prata om detta	100 %	55 %	45 %	100 %	100 %	100 %	Tas fram av nämnden	2018

Idrottsnämnden mäter i denna indikator andel nyutbildade simlärare som uppfyller indikatorn.

Nämndmål:

Besökare och medarbetare i stadens idrottsanläggningar känner sig trygga och säkra

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla som besöker idrottsevenemang eller motionerar och idrottar i Stockholm kan göra det utan risk att bli utsatta för våld och utan att behöva uppleva otrygga miljöer. Medarbetarna har kunskap om hur våld kan förebyggas genom ett bra bemötande.

Analys

Idrottsförvaltningen bidrar genom arbetet med Program Supporter till att skapa trygghet vid större idrottsevenemang, framför allt riskmatcher inom herrallsvenskan i fotboll men även inom bandy, ishockey och basket. Verksamheten som består av fältassistenter och samordnas av idrottsförvaltningen syftar till att skapa trygghet för ungdomar innan, under och efter idrottsevenemang av riskkaraktär.

Förvaltningen genomför kontinuerligt utbildningar i HLR och livräddning samt genomför utrymningsövningar. Nämndmålet bedöms vara helt uppfyllt trots att två indikatorer inte uppfyllts helt. När det gäller kompetensen att utföra hjärt- och lungräddning samt livrädda i vatten så finns det alltid utbildad personal inom dessa områden på anläggningarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel bemannade anläggningar som genomfört utrymningsövning	100 %			72 %		100 %		2018
 Andel månadsanställd personal inom avdelningen för idrottsverksamhet som har kompetens att utföra hjärt- och lungräddning, HLR	96 %			99 %		100 %		2018
Analys Målet är att alla medarbetare ska vara utbildade men personalomsättning och nyrekryteringar gör det svårt att nå upp till 100 procent.								
 Andel personal som arbetar vid bassängkant som har kompetens att livrädda i vatten	98 %			97 %		100 %		2018
Analys Målet är att alla medarbetare ska vara utbildade men personalomsättning och nyrekryteringar gör det svårt att nå upp till 100 procent.								
 Andel riskmatcher där Program Supporters verksamhet närvarat	100 %			100 %		100 %		2018

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden arbetar för att tillgängliggöra fritidsverksamheter och idrotts- och motionsaktiviteter för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning. De verksamheter och anläggningar som nämnden förfogar över ska vara tillgängliga för alla stockholmare. Idrottsnämnden ansvarar för att samordna stadens fritidsutbud för barn och ungdomar med funktionsnedsättning genom Fritid för alla, utveckla fritidsutbudet för vuxna personer som bor i gruppboende genom fritidsutvecklarna samt för att tillgängliggöra fler idrotts- och motionsverksamheter för personer med funktionsnedsättning både i egen regi och genom föreningsstödet.

Idrottsnämnden har under 2018 deltagit i det regionala arbetet med att tillgängliggöra fritidsutbudet över kommungränserna. Arbetet leds av Stockholms läns landsting och Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer.

Till i år har nämnden beslutat om två stödformer som på olika sätt riktar sig helt till personer med funktionsnedsättning. Det är idrottsbonus, som dedikerats enbart till denna grupp från att tidigare ha gällt alla prioriterade grupper, och det nya parasportbidraget. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet med att få ett större genomslag för stödformerna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla hälsofrämjande insatser för personer med funktionsnedsättning. Det ingår även att samarbeta med civilsamhällets aktörer	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Stockholmare med funktionsnedsättning har förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig fritidsverksamheter

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Nämndens anläggningar och verksamheter är tillgängliga för stockholmare med funktionsnedsättning. Tillgången till fritidsutbudet för personer med funktionsnedsättning är god och alla ges möjlighet att delta utifrån sina förutsättningar. Fler lågintensiva aktiviteter finns för vuxna boende i gruppboende. Fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning känner till vilka fritidsaktiviteter de kan ägna sig åt.

Analys

Idrottsförvaltningen samordnar Fritid för alla, ett nätverk bestående av kontaktpersoner från alla stadsdelsförvaltningar, kultur-, social-, utbildnings- och idrottsförvaltningarna. Under året presenterade nätverket en nulägesinventering av riktade aktiviteter för barn och unga 7-25 år i västerort, söderort och innerstaden. Med det som utgångspunkt har nätverket fortsatt sitt sam-

arbete med att utveckla riktad verksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning i staden. Goda exempel på samverkan inom ramen för Fritid för alla är de aktiviteter som genomfördes under året bland annat då barn och unga med funktionsnedsättning och deras familjer inbjöds till "Strandhäng" på Stora Sköndals handikappbad i augusti och i juni när Electricfestivalen genomfördes i västerort av och för ungdomar med och utan funktionsnedsättning.

Förvaltningen har gjort en omfattande uppdatering av alla verksamheter som finns på webbportalen Fritidsnätet. En ny instruktionsfilm om hur man söker på sidan har tagits fram och en bildbank har utvecklats för att säkerställa ett bra bildmaterial till alla verksamheter som finns på Fritidsnätet.

Förvaltningen har under samtliga skollov riktade lovaktiviteter för barn och unga 7-25 år med funktionsnedsättning som erbjuds inom Stockholms stad. Information om lovaktiviteterna har samlats på Fritidsnätet för att göra det enklare för användare att hitta aktiviteterna. Antalet besökare till lovaktiviteterna har ökat, framför allt när det gäller sportlovs- och höstlovsaktiviteter.

Under året har förvaltningen gett stöd och råd till olika kultur- och fritidsarrangörer som anpassar sin verksamhet till personer som bor i LSS-bostad. Utbildning om intellektuell funktionsnedsättning och utbildning om hur man skriver lättlästa inbjudningar till sin verksamhet har genomförts genom FSKF (Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer). Kultur- och fritidsaktörer har uppmuntrats att utveckla fler aktiviteter för äldre med intellektuell funktionsnedsättning och fler anpassade och lågintensiva motionsaktiviteter. Teaterföreställning, dansföreställning och flera motionslopp är goda exempel på aktiviteter som anordnats för målgruppen under året.

I september erbjöds personal på LSS-bostäder en seminariedag under rubriken "Den fria tidens kvalitet" i samarbete med Moderna Museet som bedriver aktiviteter för målgruppen med stöd av representanter från tre stadsdelsnämnder. Temat var hur man stödjer personer som bor i LSS-bostad till sociala relationer. Totalt deltog 139 personer.

Under 2018 har förvaltningen utökat egen verksamhet i stadens simhallar för personer med funktionsnedsättning. Det har genomförts i samverkan med bland annat habilitering och utbildningsförvaltningen. Drop-in verksamheten har dubblerat deltagarantalet från 162 deltagare 2017 till 391 deltagare 2018. Deltagare kommer framför allt från grund- och gymnasiesärskolor i Stockholms stad.

Under 2018 fortsatte satsningen i Husby ishall och Stora Mossens ishall med NoFall drop-in-verksamhet riktad till stadens grund- och gymnasiesärskolor. NoFall ett hjälpmedel vid skridskoåkning, särskilt för de som har balanssvårigheter. Antalet elever som provat på NoFall har dubblrats jämfört med föregående år. 2017 deltog 58 elever och 2018 deltog 102 elever.

Antalet deltagare på uppdragskurser har också ökat från 110 deltagare 2017 till 157 deltagare 2018. Förvaltningen har under året ökat samverkan med habiliteringen för att möjliggöra en övergång från habiliteringsgym till simhallarnas gym. Resultatet av samverkan är att fler med funktionsnedsättning köper träningskort i stadens simhallar.

I samverkan med Norrmalms stadsdelsförvaltning har förvaltningen startat en träningsgrupp för barn- och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras anhöriga. Inledningsvis var det ett projekt med Norrmalms stadsdelsförvaltning men utökades till att

inkludera samtliga stadsdelsförvaltningar. Idrottsförvaltningen har även startat två nya uppdragskurser i samverkan med anhörigstödjare som riktas till anhöriga och barn 6-10 år med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Ungdoms- och fritidsgården Träffstugan som riktar sig till barn, unga och unga vuxna 7-25 år med funktionsnedsättning har utökat öppettiderna under året och möjliggjort besök sju dagar i veckan vilket bidragit till att antalet besök ökat med 30 procent under 2018. På Träffstugan har det övergripande arbetet med att hitta meningsfulla fritidsaktiviteter för målgruppen både traditionella aktiviteter och aktiviteter som syftar till fysisk aktivitet fortsatt. Inriktningen har varit att särskilt tilltala flickor. I samarbete med Nacka HI har Träffstugan erbjudit besökarna att prova på e-sport och en dialog om vilka spel som tilltalar flickor har påbörjats.

Idrottsförvaltningen har tillsammans med serviceförvaltningen tagit fram en rapport om tillgängligheten i de fullstora idrottshallarna. I rapporten redovisas en inventering med identifierade brister i hallarna. En bedömning av behoven har genomförts och ligger till grund för framtida prioritering i den långsiktiga investeringsplanen. I prioriteringsarbete kommer även särskilda behov för elever med nedsatt rörelse eller orienteringsförmåga vid de skolor som använder hallarna att beaktas. Åtgärder ska så långt som möjligt samordnas med andra åtgärder.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förankra och lansera en digital informationslösning för vuxna med intellektuell funktionsnedsättning för att ta emot information och för kultur- och fritidsarrangörer att nå ut med sin verksamhet.	2018-01-01	2018-12-31	Avvikelse
Analys Under året har IT-projektet Fritidsappen arbetat med att ta fram en digital lösning som ska ge tillgängliganpassad information om kultur- och fritidsutbudet som ser till behoven hos vuxna personer med intellektuell funktionsnedsättning. Den digitala lösningen är även ett verktyg för kultur- och fritidsarrangörer i att informera om sina aktiviteter på ett enklare och tillgängligare sätt. Under året har den digitala lösningen fått namnet Kul i stan. Projektet är inte klart men kommer att slutföras och lanseras under våren 2019.			
 Genomföra insatser för att öka kännedomen om Fritidsnätet.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samverkan med Normalms stadsdelsförvaltning starta träningsgrupp för barn och ungdomar med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och deras anhöriga.	2018-01-01	2018-12-31	
 Sammanställa stadens lovaktiviteter på webbplatsen Fritidsnätet med syfte att nå fler barn och ungdomar med funktionsnedsättning.	2018-01-01	2018-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.7 Stockholm är en demokratisk stad där invånarna har inflytande

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden bidrar till måluppfyllelsen bland annat genom att årligen genomföra kundundersökningar på sim- och idrottshallarna, idrottshallar samt idrottsplatser. Undersökningarna visar att besökarna i hög grad är nöjda med personalens bemötande på. Besökarna har också möjlighet att framföra synpunkter och förslag i samband undersökningarna.

Genom de möten som anläggningarna har med föreningslivet, de så kallade anläggningsråden, har föreningslivet möjligheter att påverka utvecklingen av anläggningarna och lyfta föreningarnas behov av förbättringsåtgärder.

Idrottsnämnden deltar aktivt i det lokala utvecklingsarbetet och i de medborgardialoger som nämnden inbjuds till av stadsdelsnämnderna.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Utbildningsnämnden, SISAB, idrottsnämnden och kulturnämnden ska i samråd med kommunstyrelsen ta fram en modell för organisation kring uthyrning av både skollokaler och idrottslokaler	2018-01-01	2018-12-31	

Nämndmål:

Stockholmarna har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna i staden

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Invånarna i staden har inflytande över idrotts- och motionsmöjligheterna, vilket har lett till ökad fysisk aktivitet.

Analys

Idrottsförvaltningen har god kunskap om stockholmarnas och särskilt barns och ungas önskemål när det gäller vilka idrotts- och motionsmöjligheter genom studien Ung Livsstil som genomförts bland barn och unga i grund- och gymnasieskolan samt särskolan. Av den studien framgår bland annat att särskilt tonåringar önskar sig tillgång till idrottande som är mindre organiserat och traditionellt.

Förvaltningen har också under 2018 genomfört en kundundersökning på stadens sim- och idrottshallar samt bemannade idrottshallar och idrottsplatser. Kundundersökningarna är ett sätt för förvaltningen att få information om vad besökarna på anläggningar har för synpunkter men också förslag på sådan man önskar att anläggningarna utvecklar och förbättrar.

Idrottsförvaltningen har, främst genom förvaltningens två idrottskoordinatorer som verkar i Järvaområdet och i Enskede-Årsta-Vantör och Skärholmen, initierat, samordnat, genomfört och delvis finansierat aktiviteter för unga stockholmare, främst flickor och unga med funktionsnedsättning. Aktiviteterna har ibland varit en del i det lokala utvecklingsarbetet men i andra fall i samma andra men varit samarbeten med enskilda skolor och eller förvaltningens anläggningar. Aktiviteterna har planerats med stor lyhördhet för vad ungdomarna har för önskemål om typ av aktivitet, plats och tidpunkt. Goda exempel är drop in- afrobeatdans en gång i veckan för ungdomar från 13 år som under våren hölls i Högdalens simhall. Efter sommaren flyttades aktiviteten in på Rågsveds fritidsgård. Ett annat exempel är drop-in kickboxning för tjejer 13-20 år i Husbyhallen och drop in- boxning för tjejer på Hagsätra.fritidsgård. Under våren startade Husbygårdsskolan skoldagen med pulshöjande aktivitet för årskurserna 6-9. I samverkan med idrottskoordinatorn genomfördes flera av aktiviteterna av lokala idrottsföreningar samt av gruppträninginstruktörer med koppling till verksamheten i stadens simhallar.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning och lokala fotbollsföreningar arbeta för att starta drop in-fotboll där en del av verksamheten är särskilt riktad mot flickor.	2018-01-01	2018-12-31	
 I samarbete med Skärholmens stadsdelsförvaltning och Stockholms idrottsförbund erbjuda föreningar i området utbildning i att leda verksamhet för personer med neuropsykiatriska funktions-	2018-01-01	2018-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
nedsättningar.			

KF:s mål för verksamhetsområdet:

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

 Uppfylls helt

Analys

Idrottsnämnden har under året sett över upphandling av varor och tjänster så att lagen om offentlig upphandling, LOU, följs samt för att utveckla och ställa relevanta krav i upphandlingar för hållbar riktning.

Under året har nämnden regelbundet följt upp e-handeln och utbildat nya och gamla användare i systemet, för att öka andelen elektroniska inköp.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp	47 %			38 %		50 %	Tas fram av nämnden	VB 2018
Analys								
Nämnden har inte nått upp till det uppsatta målet för elektroniska inköp. En bidragande orsak är att vissa tjänster som regelbundet utförs inte föregås av att en beställning görs inför varje utförande, exempelvis vid de larmutryckningar som sker på stadens idrottsanläggningar. Dessa registreras därför som köp utanför systemet. En annan orsak är att nämnden gör en del inköp från de leverantörer som finns i e-handeln men av varor och tjänster som inte ingår i det upphandlade sortimentet. Exempelvis är köp av fordon avtalat via e-handeln men inte den service som sedan utförs på fordonen av dessa leverantörer. Förvaltningen kommer att fortsätta följa upp e-handeln och sträva efter att öka systemutnyttjandet i den mån det är möjligt.								
  Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	100 %			100 %		85 %	85%	2018

Nämndmål:

Upphandlingar är kvalitetssäkrade och genomförs med beaktande av social och ekologisk hållbarhet

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Upphandlingar sker enligt stadens direktiv.

Analys

Idrottsförvaltningen har under året arbetat med en omfattande verksamhetsutveckling inom avtals- och upphandlingsområdet och har gjort en översyn över förvaltningens inköps- och upphandlingsprocesser. En tjänsteportfölj har tagits fram med beskrivningar av ansvar och roller.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2017	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel upphandlingar där krav ställs på att om förvaltningen så begär ska leverantören lämna en förteckning i elektronisk form över de kemikalier och andra miljöpåverkande ämnen som förekommer i varan/tjänsten/byggentreprenaden	100 %			53 %		100 %		2018

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning – uppföljning av driftbudget

Sammanfattning

Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott om 20,3 mnkr, vilket inrymmer ett överskott om 14,0 mnkr för självkostnadshyror till fastighetskontoret. Viss osäkerhet har inrymts i prognoserna för energikostnader, intäkter för planhyror samt intäkter för sim- och idrottshallarna avseende årets sista månader. Till följd av denna osäkerhet reserverades budgetmedel på kostnadssidan. Bokslutet för nämnda intäkter innebar inga större skillnader jämfört med prognoserna, vilket medförde att avsatta budgetmedel inte behövde användas.

Huvudförklaringarna till redovisat överskott om 6,3 mnkr, exklusive överskott självkostnadshyror, är dels stora intäkter under andra halvan av året för försäljning hos utbad under sommaren och försäljning av årskort för sexåringar till utbildningsförvaltningen. Dessa intäkter ingick inte i verksamhetsplan 2019. Energiförbrukningarna blev 2,2 mnkr lägre än prognosen under hösten. I verksamhetsplan avsattes medel för IT-projekt som förskjutits i tid och bidragit till överskottet. Därutöver har färre ansökningar än beräknat inkommit inom föreningsstödet.

Ett underskott redovisas för övriga kostnader och beror främst på utredningskostnader/förgävesprojektering om 10,1 mnkr kopplat till att investeringsprojekt överförs från fastighetsnämnden till SISAB och på planerade inköp under årets senare del.

Tabellen nedan visar bokslut 2017, prognos i tertialrapport 1 och 2, justerad budget 2018, bokslut 2018 samt avvikelse jämfört med budget per intäkts- och kostnadslag.

Mnkr	Bokslut 2017	Progn. T1 2018	Progn. T2 2018	Just budget 2018	Bokslut 2018	Av- vikelse	Ändr VB18/ VB17
Personal	229,6	247,7	247,8	249,1	252,1	-3,0	22,5
El/va/värme	78,5	84,3	83,0	84,3	80,8	3,5	2,3
Lokal- och markhyror	336,4	391,9	399,0	398,9	385,4	13,5	49,0
Föreningsstöd	66,2	70,0	70,5	70,5	61,7	8,8	-4,5
Kapitalkostnader	28,8	29,0	30,4	26,9	30,0	-3,1	1,2
Övrigt	134,4	133,0	151,1	138,0	152,2	-14,2	17,8
Summa kostnader	873,9	955,9	981,8	967,7	962,2	5,5	88,3
Försäljning sim- o idrottshallar	124,6	128,1	138,7	130,7	140,4	9,7	15,8
Tillfälliga lokalupplåtelser (planhyror)	102,4	102,6	103,4	102,6	103,5	0,9	1,1
Hyses- och arrende intäkter	16,7	19,2	19,7	21,6	15,5	-6,1	-1,2
Övrigt	23,0	15,2	21,4	13,9	24,2	10,3	1,2
Summa intäkter	266,7	265,1	283,2	268,8	283,6	14,8	16,9
Netto	607,2	690,8	698,6	698,9	678,6	20,3	105,2
Överskott självkostnadshyror (FN)						-14,0	
Nettoresultat exklusive överskott självkostnadshyror (FN)						6,3	

Jämfört med 2017 har kostnaderna ökat med 88,3 mnkr. Kostnaderna för hyror till fastighetsnämnden är den kostnad som ökat mest, och beror på gjorda ny- och reinvesteringar i idrottsanläggningarna. En stor del av övriga kostnadsökningar beror på att Åkeshovs sim- och idrottshall öppnade i januari efter att varit stängt för renovering, men även på budgetsatsningar och kostnader för förgävesprojektering för att projekt avslutats hos fastighetsnämnden samt utredningskostnader för dom projekt som flyttats till SISAB.

Kostnaderna har minskat med 19,6 mnkr jämfört med prognosen i tertialrapport 2, vilket främst beror på minskade hyreskostnader till fastighetskontoret, lägre energikostnader och kostnader för föreningsstöd beroende på att inkomna ansökningar ej motsvarat det som avsatts i budget. Intäkterna har ökat med 16,9 mnkr jämfört med 2017 och beror främst på intäkter för Åkeshovs sim- och idrottshall, större försäljning för utebad under sommaren och försäljning av årskort till utbildningsförvaltningen. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 0,4 mnkr totalt. Och beror på ökade simhallsintäkter och diverse övriga intäkter, samtidigt har mer intäkter än beräknat inom båtsporten överförts till investeringar.

En specifikation av utfall och avvikelser per avdelning/enhet redovisas i *bilaga 1*.

I kommande avsnitt kommenteras budgetavvikelser samt förändring jämfört med bokslut 2017 och prognos i tertialrapport 2 per kostnads- och intäktslag mer utförligt.

Personalkostnader

Redovisade kostnader 2018 uppgår till 252,1 mnkr, vilket innebär ett underskott jämfört med budget om 3,0 mnkr. Underskottet täcks till stor del av lönebidrag från arbetsmarknadsnämnden, samtidigt som flera enheter redovisar över- och underskott av varierande omfattning.

Jämfört med bokslut 2017 har kostnaderna ökat med 22,5 mnkr. Störst del av ökningen återfinns inom avdelningen för idrottsverksamhet och beror på att Åkeshovs sim- och idrottshall öppnade i januari 2018 samt på förstärkningar inom flera enheter som planerades i samband

med budget 2018. Kostnaden för årets löneöversyn ingår i förändringen och uppskattas till cirka 5-6 mnkr.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna ökat med 4,3 mnkr, viket beror på ökade kostnader för sim- och idrottshallar där kostnaderna ökat med 4,9 mnkr. Störst förändring återfinns hos Eriksdalsbadet där ökningen motsvaras av en minskning av övriga kostnader och Åkeshovs sim- och idrottshall, där det varit svårt att förutse hur storleken på verksamheten utvecklas.

Energikostnader

Redovisade kostnader 2018 i bokslut är 3,5 mnkr lägre än budget och 2,2 mnkr lägre än prognosen i tertialrapport 2. Jämfört med bokslut 2017 har kostnaderna ökat med 2,3 mnkr. Avvikelsen jämfört med budget avser lägre fjärrvärmekostnader än beräknat, främst avseende idrottsplatser. Ökningen av kostnader 2018 jämfört med 2017 beror främst på ökade kostnader för fjärrvärme och vatten, en bidragande orsak till det är att Åkeshov sim- och idrottshall öppnade åter i januari 2018 efter att varit stängt. Skillnaden mellan prognos och utfall beror på att det inryms osäkerhet i prognosen på grund av väder/utetemperatur.

Hyreskostnader

Hyreskostnaderna uppgår 2018 till 385,4 mnkr totalt. Jämfört med budget 2018 innebär detta ett överskott med 13,5 mnkr. För självkostnadshyror till fastighetsnämnden redovisas ett överskott om 14,0 mnkr, jämfört med prognosen i tertialrapport 2 innebär det en sänkning av prognosen med 13,7 mnkr. Skillnaden beror på flera projekt som förskjutits i tid. För Sjöstadshallen som inte ingår i självkostnadsmodellen redovisas underskott om 0,2 mnkr.

För övriga hyror (ej fastighetsnämnden) redovisas ett underskott om 0,2 mnkr, vilket består av flera över- och underskott av varierande omfattning.

Totalt har hyreskostnaderna ökat med 49,0 mnkr jämfört med 2017, av ökningen utgör hyror till fastighetsnämnden 45,0 mnkr. I övrigt beror ökningen främst på att ersättningen till skolorna för gymnastiksalarna ökat med 2,5 mnkr till följd av fler uthyrda timmar samt på ökad hyra avseende Liljeholmshallarna.

Föreningsstöd

Redovisade kostnader 2018 för föreningsstöd uppgår till 61,7 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 8,8 mnkr. Överskottet beror på att inkomna ansökningar ej motsvarar avsatt budget. Detta gäller de flesta stödformer, fränsett medlemsaktivitetsbidraget där ett underskott redovisas jämfört med budget. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har kostnaderna minskat med 8,8 mnkr och även här beror skillnaden på att färre ansökningar än beräknat kommit in för vissa bidragsformer. En tänkbar förklaring till avvikelsen är att förändringen av bidragsformer som gjordes inför 2018 inte fått fullt genomslag ännu utan behöver viss tid för implementering.

Kapitalkostnader

I bokslutet 2018 uppgår kostnaderna för avskrivningar och ränta till 30,0 mnkr, vilket innebär en ökning med 1,2 mnkr jämfört med bokslut 2017. Ett underskott om 3,1 mnkr redovisas jämfört med budget. Underskottet jämfört med budget och förändringen jämfört med bokslut 2017 beror främst på att ett restvärde om cirka 2,0 mnkr avseende Årstafältet (där verksamheten fått flytta på grund av exploatering) skrivits av under 2018. Jämfört med prognosen i

tertiarapport 2 är bokslutet 0,4 mnkr lägre, vilket främst beror på att en större del än beräknat av inventarier, maskiner och underhåll levererats i slutet av året.

Övriga kostnader

För övriga kostnader redovisas totalt ett underskott om 14,2 mnkr jämfört med budget. En stor del av underskottet utgörs av oförutsedda kostnader som kommit till förvaltningens kännedom under året, till exempel utredningskostnader/förgävesprojektering om 10,1 mnkr kopplat till att investeringsprojekt överförs från fastighetsnämnden till SISAB. I övrigt utgörs underskottet främst av ökade kostnader till följd av planerade inköp som täcks av redovisade överskott för andra intäkts-/kostnadslag.

Jämfört med bokslut 2017 har kostnaderna ökat med 17,8 mnkr och jämfört med prognosen i tertiarapport 2 har kostnaderna ökat med 1,1 mnkr. Större kostnadsökningar 2018 inkluderar ovan nämnda kostnader för utredningskostnader/förgävesprojektering och IT-utveckling. Därutöver återfinns ökade kostnader inom avdelningen för idrottsverksamhet som en följd av budgetsatsningar, att Åkeshovs sim- och idrottshall öppnat samt planerade inköp i slutet av året. Ökningen jämfört med prognosen i tertiarapport 2 beror främst på ökade kostnader inom avdelningen för idrottsverksamhet till följd av planerade extra inköp.

Sim- och idrottshallarnas försäljning

Ett överskott om 9,7 mnkr jämfört med budget redovisas för 2018, vilket främst beror på högre intäkter än beräknat för utebaden under sommaren, försäljning av årskort för sexåringar till utbildningsförvaltningen samt högre intäkter än beräknat för Åkeshovs sim- och idrottshall. Även för intäkter för simskola och skolsim samt varuförsäljning redovisas ett överskott.

Jämfört med bokslut 2017 har intäkterna ökat med 15,8 mnkr 2018. Av ökningen står Åkeshovs sim- och idrottshall för 10,6 mnkr, försäljningen av årskort till utbildningsförvaltningen för 4,8 mnkr och ökad försäljning utbad cirka 3,0 mnkr. Detta betyder att för övriga anläggningar sammanlagt redovisas en minskning jämfört med 2017.

Jämfört med prognosen i tertiarapport 2 innebär bokslutet ökade intäkter om 1,7 mnkr. Ökningen består främst av ökade intäkter för försäljning av kurser och för Åkeshovs sim- och idrottshall.

Nedanstående tabell visar försäljningen av års- och halvårskort 2017 och 2018 samt förändringen mellan åren.

	<i>Försäljning (antal)</i>		<i>Förändring</i>	
	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>Antal</i>	<i>%</i>
Beckomberga sim- och idrottshall	86	102	16	19%
Eriksdalsbadet	10 349	10 733	384	4%
Farsta sim- och idrottshall	2 671	3 364	693	26%
Husbybadet	1 791	1 833	42	2%
Kampementsbadet	19	32	13	68%
Kronobergsbadet	1 480	1 500	20	1%
Nälstabadet	10	23	13	130%
Sandsborgsbadet	610	640	30	5%
Skärholmens sim- och idrottshall	2 598	2 409	-189	-7%
Tensta sim- och idrottshall	1 537	1 480	-57	-4%
Vällingby sim- och idrottshall	2 821	2 429	-392	-14%
Västertorps sim- och idrottshall	3 540	3 424	-116	-3%
Åkeshovs sim- och idrottshall	0	3 423	3 423	100%
Totalt	27 512	31 392	3 880	14,1%

Intäkter för planhyror (tillfällig lokalupplåtelse)

Redovisade intäkter uppgår till 103,5 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 0,9 mnkr som främst beror på högre intäkter för Farsta IP inom enheten idrottsplatser öst.

Jämfört med bokslut 2017 har intäkterna ökat med 1,1 mnkr, vilket främst beror på ökade intäkter för Grimsta IP och Farsta IP.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat marginellt med 0,1 mnkr.

Hyres- och arrendeintäkter

Hyres- och arrendeintäkterna i bokslut uppgår till 15,5 mnkr, vilket innebär ett underskott om 6,1 mnkr jämfört med budget. För båtsport och allmänna hamnar redovisas ett underskott om 8,3 mnkr, vilket beror på att del av erhållna avgifter inom båtsporten använts till investeringar. I övrigt redovisas ett överskott om 2,2 mnkr för hyresintäkter fördelat på flera olika anläggningar.

Jämfört med bokslut 2017 har hyresintäkterna minskat med 1,2 mnkr. Minskningen beror främst på intäkter inom båtsport som minskat med 0,7 mnkr och en minskad intäkt hos Station med 0,5 mnkr.

Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna minskat med 4,2 mnkr. Minskningen beror på minskade intäkter för allmänna hamnar och båtsport, som främst beror på att mer intäkter än beräknat använts till investering.

Övriga intäkter

Redovisade intäkter 2018 uppgår till 24,2 mnkr, vilket innebär ett överskott jämfört med budget om 10,3 mnkr. Redovisat överskott beror främst på högre intäkter än budgeterat för intäkter för IT-utveckling (digital förnyelse) samt på intäkter från arbetsmarknadsförvaltningen avseende lönebidrag. Jämfört med bokslut 2017 har intäkterna ökat med 1,2 mnkr, vilket främst beror på ovan nämnda intäkter, samtidigt har flera andra intäktsposter ökat/minskat

med varierande omfattning. Jämfört med prognosen i tertialrapport 2 har intäkterna ökat med 2,8 mnkr, ökningen består mestadels av ökade intäkter för lönebidrag från arbetsmarknadsförvaltningen.

Investeringar

Investeringar

Nämndens justerade budget för investeringar uppgår till totalt 63,3 mnkr 2018. I justerad budget ingår den budgetjustering som nämnden begärde i samband med tertialrapport 1 för att färdigställa latrintömningsstationen vid Eriksdals båtklubb

Tabellen nedan visar justerad budget 2018, bokslut 2018 och avvikelse.

Mnkr	Justerad budget	Bokslut 2018	Avvikelse
Maskiner/inventarier	23,2	24,6	-1,4
Friluftsvksamhet	33,4	29,0	4,4
Säkerhetsåtgärder	1,5	1,5	0,0
Underhållsinvesteringar	4,4	3,8	0,6
Ofördelat	0,8	0,0	0,8
Summa investeringar	63,3	58,9	4,4

En omslutningsförändring om 9,8 mnkr redovisas för båtsport och allmänna hamnar bestående av avgifter som använts till investering, till exempel utbyte och underhåll av pontoner och hamnanläggningar. Dessa ingår inte i ovanstående tabell.

I budgeten för friluftsvksamhet ingår 29,8 mnkr för ett konstsnöspår i Ågesta, utfall 2018 avseende Ågesta uppgår till 26,6 mnkr. Detta beror på att tidplanen för hur projektutgifterna skulle fördelas på 2018 och 2019 var osäker. Total prognosen om 42 mnkr för projektet gäller fortfarande, men en större del än beräknat av utgifterna kommer falla ut 2019, därför föreslår förvaltningen att nämnden begär ombudgetering om 3,2 mnkr till 2019 avseende Ågesta motsvarande överskottet 2018.

I samband med tertialrapport 1 ansökte nämnden om budgetjustering om 1,2 mnkr för att färdigställa en latrintömningsstation vid Eriksdals båtklubb. Stora delar av projektet, inköp av all utrustning var redan utfört men ett färdigställande i form av markarbeten och anslutning till el och vatten med mera kunde inte inrymmas inom budget 2018. Dessvärre har det visat sig det tog längre tid än beräknat att få erforderliga tillstånd. Som en konsekvens kunde inte arbetet utföras 2018 och ett överskott om 1,2 mnkr redovisas. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering om 1,2 mnkr till 2019 för att kunna slutföra det påbörjade projektet.

Flera underhållsprojekt har genomförts under året, till exempel byte av ishockeysargen på Grimsta IP, utbyte av evenemangsgolv på Stadion och utbyte av flera resultattavlor med tillhörande arbeten. Andra större poster är nya omklädningskåp till Husbybadet, gymnastikgrop Åkeshovs sim- och idrottshall, bandyismaskin till Östermalms IP samt en matthiss till den nya specialhallen för gymnastik vid Mälarhöjdens IP som öppnar i början av 2019 samt färdigställande av Lövsta motionsspår.

Inom posten säkerhetsinvesteringar inryms till exempel flera nyckelskåp, lås- och passage-

system, kamerautrustning samt styranordningar för matthissar.

Bokslut 2018, budgetavvikelser och kommentarer för idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget redovisas i *bilaga 7*.

Ombudgeteringar

I budgeten för friluftsvksamhet ingår 29,8 mnkr för ett konstsnöspår i Ågesta, utfall 2018 avseende Ågesta uppgår till 26,6 mnkr. Detta beror på att tidplanen för hur projektutgifterna skulle fördelas på 2018 och 2019 var osäker innan en projektplan fastställdes. Total prognos om 42 mnkr för projektet totalt gäller fortfarande, men en större del än beräknat av utgifterna kommer falla ut 2019, därför föreslår förvaltningen att nämnden begär ombudgetering om 3,2 mnkr till 2019 avseende Ågesta, vilket motsvarar redovisat överskott 2018.

I samband med tertialrapport 1 ansökte nämnden om budgetjustering om 1,2 mnkr för att färdigställa en latrintömningsstation vid Eriksdals båtklubb. Stora delar av projektet, inköp av all utrustning var redan utfört men ett färdig ställande i form av markarbeten och anslutning till el och vatten med mera kunde inte inrymmas inom budget 2018. Dessvärre har det visat sig att det tog längre tid än beräknat att få erforderliga tillstånd. Som en konsekvens kunde inte arbetet slutföras 2018 och ett överskott om 1,2 mnkr redovisas. Förvaltningen föreslår att nämnden begär ombudgetering om 1,2 mnkr till 2019 för att kunna färdigställa latrintömningsstationen.

Analys av balansräkning

Tabellen nedan visar balansräkning 2017, balansräkning 2018 samt förändring mellan åren.

mnkr	31/12 2017	31/12 2018	Ändr.
1 Tillgångar	219,0	278,6	59,6
<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>173,1</i>	<i>212,9</i>	<i>39,8</i>
11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	94,9	131,3	36,4
12 Maskiner och inventarier	78,2	81,6	3,4
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>45,9</i>	<i>65,7</i>	<i>19,8</i>
14 Varulager	1,1	1,0	-0,1
15 Kundfordringar	19,1	36,9	17,8
16 Diverse kortfristiga fordringar	0,2	0,1	-0,1
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	25,4	27,6	2,2
19 Kassa och Bank	0,1	0,1	0,0
2 Skulder och Eget kapital	219,0	278,6	-59,6
<i>Eget kapital</i>	<i>89,7</i>	<i>87,8</i>	<i>-1,9</i>
20 Eget kapital	89,7	87,8	-1,9
<i>Kortfristiga skulder</i>	<i>118,6</i>	<i>171,1</i>	<i>52,5</i>
23 Långfristiga skulder	10,7	19,7	9,0
24 Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	0,1	0,2	0,1
25 Leverantörsskulder	71,6	73,9	2,3
26 Moms och särskilda punktskatter	0,0	0,0	0,0
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	46,9	97,0	50,1

Kommentarer till balansräkningen

11. Mark, byggnader och tekniska anläggningar har ökat med 36,4 mnkr, vilket främst beror på motionsspår i Lövsta, konstsnöspår Ågesta och investeringar inom båtsport.

12 . Maskiner och inventarier har ökat med 3,4 mnkr, vilket främst beror på nytt evenemangsgolv till Stadion.

14. Ny värdering av varulager har gjorts efter inventering 31/12 2018.

15. Kundfordringarna har ökat med 17,8 mnkr och uppgår till 36,9 mnkr. De interna kundfordringarna har ökat med 20,4 mnkr främst beroende på fakturor av engångskaraktär som är fakturerade sent på året. De externa kundfordringarna har minskat med 3,8 mnkr, främst beroende på fakturor av engångskaraktär som fakturerades sent 2017. Värdering kundfordringar har minskat med 1,2 mnkr främst beroende på reglering av tvistig faktura.

16. Diverse kortfristiga fordringar har minskat med 0,1 mnkr avseende lönefordran.

17. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat med 2,2 mnkr och uppgår till 27,6 mnkr. Förutbetalda kostnader har minskat med 1,4 mnkr och avser hyra Liljeholmshallarna. Upplupna intäkter har ökat med 3,6 mnkr och avser främst projektet Kul i stan (tidigare Fritidsappen) med bidrag från Digital förnyelse.

20. Ökning avser förändring av årets resultat.

23. Långfristiga skulder har ökat med 9,0 mnkr uppgår till 19,7 mnkr. Avser avgifter från båtklubbar som används till investeringar inom båtsporten.

24. Kortfristiga skulder har ökat med 0,1 mnkr vilket avser dubbelbetalda kundfakturer i slutet på året.

25. Leverantörsskulder har ökat med 2,4 mnkr. Externa leverantörsskulder har ökat med 14,8 mnkr främst beroende på fakturer på 9,6 mnkr avseende projekt Ågesta konstnospår samt på att fakturer av engångskaraktär fakturerades sent 2018. Interna leverantörsskulder har minskat med 12,4 mnkr avseende färre fakturer från fastighetskontoret.

29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat med 50,1 mnkr. Upplupna kostnader har ökat med 42,0 mnkr. Ökningen avser uppbokning av lön och PF med 1,0 mnkr, 26,4 mnkr avser tilläggshyror till fastighetskontoret, 7,9 mnkr avser förgävesprojektering. Övriga förändringar avser flera fakturer av engångskaraktär. Förutbetalda intäkter har ökat med 8,1 mnkr. 5,9 mnkr avser årskort för sexåringar som fakturerats till utbildningsförvaltningen.

Nedskrivning av fordringar

Förvaltningen har nedskrivit fordringar till ett belopp om 324 421 kronor enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning.

Övrigt

I *bilaga 2* redovisas balans- och resultaträkning och blankett som lämnas till stadsledningskontoret redovisas i *bilaga 3*. KF:s nyckeltal redovisas i *bilaga 4*.

Kvalitetsarbete

Synpunkter och klagomål

Under 2018 har 380 inkomna synpunkter och klagomål registrerats hos förvaltningen, att jämföra med 742 föregående år vilket innebär en minskning med 49 procent. Minskningen av antalet registrerade ärenden beror framför allt på att förvaltningen har säkerställt rutinen för registrering, där förvaltningen tidigare registrerat ärenden som inte faller inom kategorin synpunkter och klagomål. Kategorin Tillgänglighet uppgår till 37 procent och innehåller bland annat önskemål om upplysning av bollplaner samt förslag till nya idrottsytor. Kategorin Övrigt uppgår till 12 procent och innehåller till stor del ärenden om buller och störande ljud. De synpunkter och förslag som inkommer bidrar till att utveckla verksamheten och ger förvaltningen värdefull information om idéer, önskemål, brister och förbättringsområden.

Synpunkter och klagomål fördelas enligt nedan (motsvarande period föregående år inom parentes).

- Bemötande 2 % (2)
- Bristande underhåll 12 % (12)
- Gruppträning/friskvård 1 % (1)
- Information 16 % (7)
- Service 1 % (1)
- Säkerhet 17 % (15)
- Teknisk funktionalitet 2 % (2)
- Tillgänglighet 37 % (37)
- Övrigt 12 % (23)

Innovationsprojekt

Förvaltningen har under året deltagit i arbetet för att skapa regionala förutsättningar för idrotter som inte kan utövas i varje kommun i länet. Det gäller exempelvis motorsporter och skytte. Arbetet leds från Stockholms läns landsting och delfinansieras av Vinnova. Förvaltningen har också haft inledande kontakter med Stockholms Olympiska Akademi som vill etablera en så kallad testbädd, en teknisk test- och demonstrationsmiljö, på en idrottsanläggning för att stärka idrottares möjligheter att hitta förbättringar.

Kvalitetsutmärkelsen

Nämnden har inte deltagit i kvalitetsutmärkelsen under 2018.

Övrigt

Till verksamhetsberättelsen bifogas Uppföljningsrapport för internkontrollplanen 2018 i *bilaga 5*. Nämndens arbete redovisas i *bilaga 6*.

Bilagor

- Bilaga 1: Specifikation driftbudget*
- Bilaga 2: Balans- och resultaträkning*
- Bilaga 3: SLK-blanketter*
- Bilaga 4: KF-Nyckeltal 2018 IDN*
- Bilaga 5: Uppföljningsrapport för internkontrollplanen 2018*
- Bilaga 6: Nämndens arbete 2018*
- Bilaga 7: Idrottsinvesteringar inom fastighetsnämndens budget*